

PARIS
GRANDS MAGASINS DU
Printemps

NOUVEAUTÉS
Nagyszerű

ILLUSTRÁLT ALBUMUNK mely 554 új mintarajzot tartalmaz Női, Férfi és Gyermekek tolettékben, rajstroma a legújabb szöveteknek mint: selyem, szőrme, karton, dzszon stb.

Ép Most Megjelent.

Szétküldése ingyen és bérmentve. Bérmentesített levelek intézendők:

MM. JULES JALUZOT & Ce
à Paris

Ugyancsak bérmentve küldetnek a Printemps oriasi raktárán levő szövetek mintái. (Árat és rajt meghatározni kérünk). Minden 25 frankot meghaladó rendelémény Magyarország minden részébe bérmentve küldetnek. Bér- és Vámmentesen a számlaszám 15 0/0 hozzácsatolása mellett. Külön továbbított háznak az Osztrák Bajor határon Salzbürgben, Mozartplatz N. 4. Szükségessék tartjuk tisztelt megbízóink becses figyelmébe ajánlani, miszerint a Grands Magasins du Printemps nem tart utazókat, hókrakfárt sem külföldön, sem Franciaországban. Minden megbízás dírcete Parisa intézendő.

VÉGELEDÁS 3631
40-50 %-kal leszállított árak mellett az üzletág változtatása miatt, és pedig nagyobb mennyiségű porcellán, fayence, fém- és bronz-árak, függő- és asztali lámpák.
Testory BUDAPEST
Haas-palota.

A magyarországi hölgyek figyelmébe!
LUEFF SÁNDOR
Budapest, váczi utca 22. szám,
a „Nemzeti szálloda“ épületében 3618
ujonnan berendezett illatszer-üzletet nyitott és ajánlja különösen:

Aug. Renard hercegnő széptő vizét, mely az arcról a májfoltokat, pörpöcsöket eltávolítja, s annak óda szint kölcsönöz. 1 üveg 84 kr.
Aug. Renard hercegnőszappan árja 35 kr. Ez a szappan az egész világon közkedveltségnek örvend és orvosok által is ajánlatik az arczéb tisztítására.
Johann Maria Farina valódi kölni vize, üvege 1 frt, kisebb 50 kr.
Illatszerek tömörre jegezesítve éregey alakban zsebben hordható. Legújabb és legfinomabb angol és francia készítmények; 1 frt, 1 frt 20, 1 frt 50 és 2 frt.
Legfinomabb párisi bűzpor (valószínű fehér, rósa és test-színű). Csak 50 kr., 60 kr., 80 kr., 1 frt 20 kr., 1 frt 50 kr. és 1 frt 60 kr.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Berketz István,
selyem- és szőrruha-festő,
Budapest, Rózsater 3. sz.
Fest minden szíre mindennemű színehagyott ruhászöveteket, kendőket, posztókat, burkolmányokat és bármilyen apróságokat, még pedig igen szépen és igen olcsón, mert festő-tűzle saját házában gőze aként van berendezve, hogy a legnagyobb igénynek és festendő mennyiségnek kellőleg megfeleljen. Festő-üzlete egyedül van Budapesten és az országban, mely világhírhírtélt érmekkel lett kitüntetve. 25 év óta fennáll mindíg a Rózsater 3. szám alatt. Vidéki levelekre azonnal válaszol, s beiktatott festeni válatok gyorsan és pontosan megfesti és azokat utánvétellel visszaküldi; posta-költségek tekintete vételnek.

A MOHAI
ÁGNES
FORRÁS
házának egyik legerészevadásb
SAVANYUVIZE,
vegyelmexve dr. Lengyel Béla egyetemi tanár ur által.
Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési, emésztési- s húgyeső-szervek hurutos bántalmánál hatásoson gyógyítja a Rheumatis, görvélly-, vese- és köszvénybajokat, ép ugy használható a fagok csuszos bajainál, gyermeknevelő megátolja a túlságos gyomor-savany képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénasav tartalma folytán ezen üdítő savanyvíz a legkellencebb izelt bir s borral használva igen nagy keletnek érveud.
Fris töltésben mindenkor Edeskuty L., m. k. és szerb klt. ud. savanyvízszállító ideál Budapesten. Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

A „Franklin-Társulat“ kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvtáránál kapható — az osztr. tartományok számára Szelinski György cs. k. egyet. könyvtáránál, Bécsben, I., Stefansplatz Nr. 6.
TÉTELES EURÓPAI
NEMZETKÖZI JOG
IRTA
APATHY ISTVÁN
Második, teljesen átdolgozott és bővített kiadás.
Ára füzve 3 frt 60.

A legjobb szer
tyukszem és minden bőrkeményedés ellen
a MEISSNER gyógyszerés-féle híres és sikeresnek bizonyult
tyukszem- és szemölcsstapasz
mely 3 nap alatt mindenféle tyukszemet fájdalom nélkül gyökereztől, szemölcsöt 2 nap alatt, bőrkeményedést egy éjjelen át eltávolít. E tapasz orvosi utasítás után készült, (tehát nem titkos szer) nem tartalmaz semmi ártalmas anyagokat. 20,000 elismert nyilatkozat ékezteti 1887. évi január hó ugyanez év október havig. Valódi minőségben a legtöbb bel- és külföldi gyógyszerárban, nagyban a droguistáknál (anyagkereskedésekben) kapható. Ára dobozonként 60 kr. s 1 frt, postán 75 kr. vagy 1 frt 15 kr., előleges beutalvánál, vagy utánvétellel, mi többbe kerül, küldeték meg.
MEISSNER gyógyszerés kép. székföldesi raktára által Pécsen, 16-tér 316. szám alatt.
Főraktár Budapesten: Török J. gyógyszerár, Köchmeister utadai, Nevada N. hatvani utca.
Mintán ezen elemert kitűnő tapasz ma már a legtöbb bel- és külföldi gyógyszerárban kapható, ajánlatik a költségek megkímélése végett mielőtt ezt postával megrendelnék, a fenti bejegyzést vedjéggel ellátott val. MEISSNER gyógyszer-féle tyukszemtapaszt a helyi gyógyszerárban keresni; de határozottan vissza kell utasítani minden szert, melynek dobozán kívülről a fenti védjegy nincsen.

BARNA FOGORVOS
Budapest, váczi utca 24. szám.
Készít egyes fogakat, fogsorokat és plombokat, jóállás mellett; árak mérsékeltek. Kívánatra részletfizetésre.

Franciaország és a Külföld Minden illatszerész é néi és Po- drásznál
La VELOUTINE
Különleges Rizpor BISMUTHAL VERGIVIVE
CH. FAY, ILLATZERÉSZ,
PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvtáránál kapható — az osztr. tart. számára Szelinski György cs. k. egy. könyvtáránál, Bécsben, I., Stefansplatz 6.

A MAGYAR MAGÁNJOG
MAI ÉRVÉNYÉBEN
KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A GYAKORLAT IGÉNYEIRE
IRTA
ZLINSZKY IMRE.
Harmadik kiadás.
Tekintettel törvényhozásunk újabb alkotásaira: Apáthy István, Boncz Ferenc, Imling Konrad, Schwarz Guszt. és Szezhöl K. közreműködésével
kiegészítette
DÁRDAY SÁNDOR.
Ára füzve 6 frt.

Férjem
uramék sem ellenzik, már azok is tudják, hogy Dávid készítménye nem valamireg-festék és nem ártalmas, sőt házi foglalkozások megkönnyítéért az é kőbőr ápolására éppen szükséges. csunya
szeptő, sómör, májfolt és pattanások elmulasztására pedig nélkülözhetlen a Dr. Spitzer kenőccsel (40 és 70 kr.) vagy a „Pompador“ pasztállammal (1 frt 1.50 és 2.50) este bekenni, reggel a hozzávaló „Detergen“ szappannal (50 és 80 kr.) mosdani. — Szép, egészséges fogak fenntartására és beteg fogak további elmulasztását, ebből eredő kínos fájdalmakat megakadályozni, használtsák este a „Differon“ száj-, fog- és gargarizáló viz (50, 80 kr. és frt 1.50), reggel pedig a „Gyógyfogor“ (50 és 80 kr.), de oly kefével, melybe az ártalmas erjanyag, daccára a mosásnak, mégis benne ne maradjon; különben a legközelebbi mosásnál, szabad szemmel nem is látható apró kis állatkák újra a szájba vietenek. Egy a célnak megfelelő Dávid-féle különös fogkefe ára 50 kr., egy ugyanolyan gyermek-fogkefe 40 kr. ezek egyszermind a vossé-lyos „Difteritis“ gyógyszer. Nem hiszek hajnövesztőben, de bizok „Hajfestésben“ (1 és 2 frt) hogy mindenkit leidegit, melytől az ősz és szőkehaj tövítől hegyig egyenletes szép barna, a ki kívánja feketé is lesz a nélkül, hogy a festést az ismerősek észrevehetnék. Szállítja postautalvánnyel
David Gyula gyógyszer. Eszéken, Verőczemegyében.

VASÁRNAPI UJSÁG

16. SZÁM. 1888. BUDAPEST, ÁPRILIS 15. XXXV. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: fél évre ... 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt fél évre ... 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: egész évre 6 frt fél évre ... 3 * Külföldi előfizetőkhez a postallag megjelölt városok vitéljai is csatlakodó

FLOQUET, A FRANCZIA UJ MINISZTERELNÖK.

MIÓTA a császárság megbukott, a francia köztársaságnak nem sikerült magát biztosan állandósítani. Folyvást tartó kormányváltások akadályozták megszilárdulását. E napokban buktatta meg a Tirard-miniszteriumot. Ez volt az 1870-71-iki nemzeti védelmet vezető kormány óta a tizenkilencedik kabinet. A Floquet-kormány, mely helyébe jött, már a huszadik. Tehát husz kormány tizenhét év alatt. Nem számítva a szöványosan vagy nem politikai okokból előfordult változásokat, kétszáz miniszteri változás. És négy elnök-buktatás. «A halottak gyorsan nyargalnak», mondja egy német közmondás; az állandóan tartó lázas állapotból azt következtetve, hogy a francia köztársaság már a végéhez közeledik, «Egy új állomás a monarchiához vezető uton», — mondák magában a francia képviselő kamarában, midőn az új kabinet bemutatta magát. S valljuk meg, e jóslatásoknak ma több jogosultsága van, mint volt a megelőző akármelyik kormányválság alatt.

Mikor Mac-Mahon, az első köztársasági elnök és vele Broglie, a minisztertanács elnöke megbukott, nagy volt a változás, igaz; de az mégis csak a változhatatlan eseményeknek szigorú következtetése volt. A császárság bukása után a magok monarchista pártok is belátták, hogy Franciaországban új monarchiát csinálni ez idő szerint lehetetlen. A képviselő kamarában is többségben lévén, ők magok segítettek föllállítani a republikát, mint ideig-óráig, a míg vagy a császárságnak, vagy a királyságnak az ideje megérkezik, kisegítő eszközt. Ők magok foglalták el a köztársaságban a döntő állásokat, választották meg a császár tábornokát elnöknek s a monarchista pártok kitünőségeiből alakítottak kabinetet. Persze azért, hogy a hatalom kezükben lévén, a köztársaságot az első kedvező pillanatban elejthessék.

Monarchista érzelmű kormány egy köztársaság élén azonban fűből vaskariká. A köztársaság őszinte barátait kellett oda állítani a köztársaság élére. És Gambetta megkezdte az országban híres körutazásait, tartotta a nagyhatalmú szónoklatokat, szervezte a köztársasági pártot s fűrdözésével elérte azt, hogy a választásoknál a monarchisták kisebbségben maradtak s a képviselő-kamarának valódi köztársasági többsége lett s megkezdődhetett a köztársaság komoly szervezésének az időszaka.

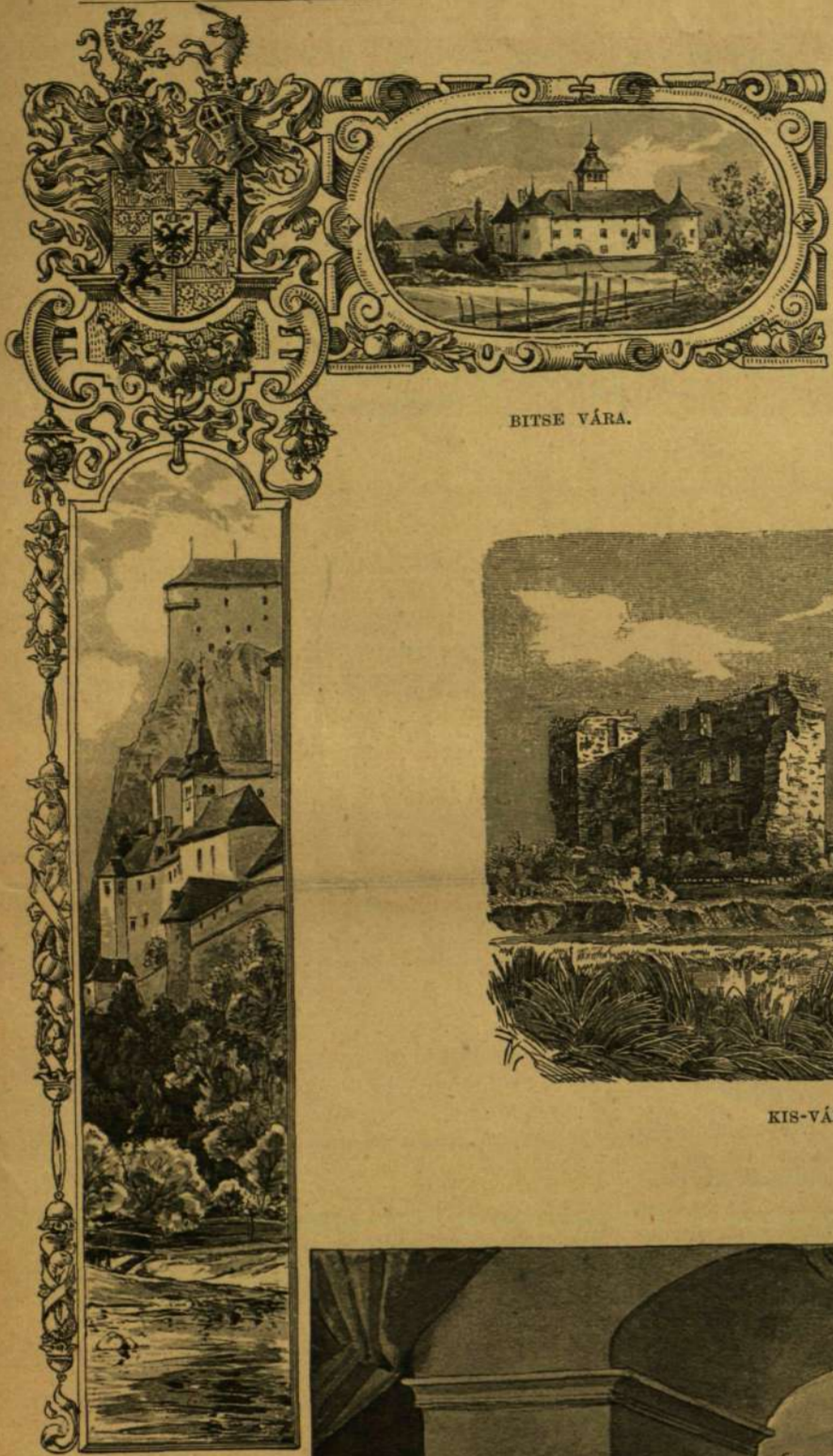
Nagy erélyvel indult meg s a világszabadság barátai örömmel látták fölemelkedni egy olyan erős köztársaságot, melynek nem egy könnyen fognak úrthatni az ellenségei. De a minek az ellenség nem árt, sokszor megrontja azt a túlzó jóbarát. A monarchistáknak a hatalom polczáról leszerítésével a köztársaságnak a polgári osztályra, az értelmiségre, a vagyonra támaszkodó elemei jutottak uralomra, mérsékelt republikánusok, vagy opportunisták, a kik az u. n. középosztályban vetették meg a lábukat. A főpapságból, főurakból, főhivatalnokokból álló felső tízezerk pártját az állam bajójának kormányzatában a jó módú polgárokból álló középső százezernek pártja váltotta föl. Volt azonban a köztársaság híveinek egy nagy tábor, mely sem a felső tízezerk, sem a középső

százerek uralmával nem vala megelégedve, hanem a legelső milliók számára követelte az állam hatalmát. Ezek voltak a radikális republikánusok. Nagy és hatalmas párt, kisebb ugyan a mérsékeltékénél, de a monarchista pártokkal egybevéve velök szemben többség a parlamentben is. Ha a kormány magára haragította: elég volt a monarchistákkal szavazniok s a kormány megbukott. S Clemenceau és társai egész sportszerűleg üzték a kormánybuktatást. Nem törődtek vele, hogy a kiknek segítségével ők olyan hatalmasok, azok nemcsak a kormánynak, de magának a köztársaságnak is nyílt ellenségei, s hogy ők voltaképen ezeknek malmára hajtják a vizet. A kormányok viszont, hogy magokat föntart-

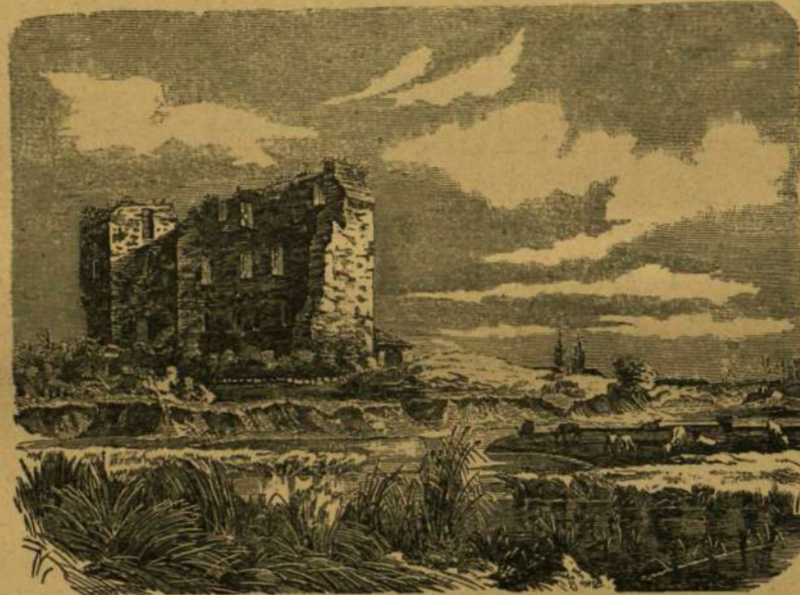
FLOQUET, A FRANCZIA UJ MINISZTERELNÖK.

50 év óta sikerrel használtatik!
Szeptő és májfoltokat, valamint az összes bőrtisztítatlanságokat eltávolító jóállás mellett a Spitzer-féle szeptő és májfolt elleni arezkenőcs és Salvátor-szappan.
Valódi minőségben egyedül csak a 115 év óta fennálló „Salvátor“ gyógyszerárban
Eszéken, felsőváros, Dienes J. C.-nél 3610
kapható. Hatása előmozdítottatik a Spitzer-féle salakos mosdóvíz használata által 1 üveg ára 50 kr. Ajánlom makacsabb bőr tisztítatlanságoknál a Milic-arezkenőcsöt, 1 tégely 60 kr. — Kitűnő lyoni rizsapor 1 doboz 1 frt, kis doboz 50 kr. — 1 tég. Spitzer-kenőcs 35 kr. 1 dró Salvátor-szappan 50 kr. Mintán többféle utánzások léteznek, a Spitzer- és Milic-kenőcsöz használandó szappanra saját szögben van nyomva és csak ezen szöggyel ellátott Salvátor-szappan tekinthető valódinak; a Spitzer-kenőcs földén pedig a Salvátorfej domboru nyomásban van feltüntetve. Raktár Budapesten Török József gyógyszerárban, király-utca 12. Postai megrendelések utancél mellett azonnal pontosan eszközöltenek.

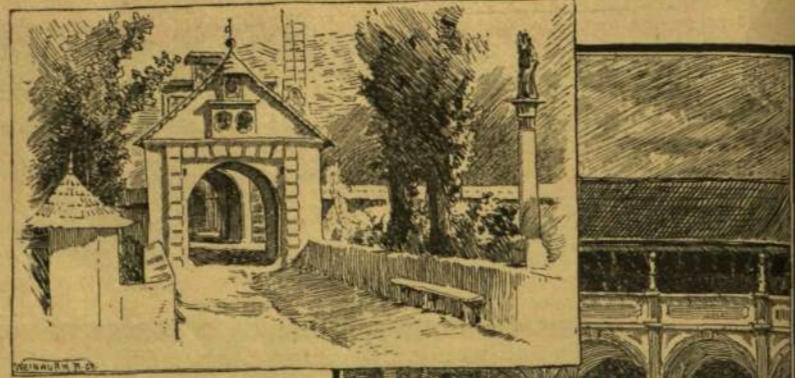

A THURZÓ CZIMER.
ÁRVA-VÁRALJA.

BITSE VÁRA.

KIS-VÁRDA ROMJAI.

A BITSEI VÁR BEJÁRATA.

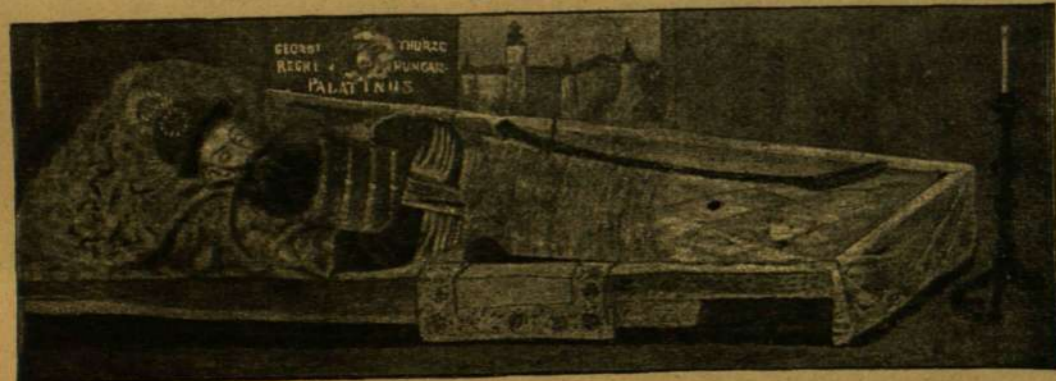
A VÁR UDVARA.

A BITSEI TEMPLOM.

CZOBOR ERZSÉBET A RAVATALON.

THURZÓ GYÖRGY A RAVATALON.

KÉPEK A 'THURZÓ IMRE IFJUSÁGA' CZIMŰ KÖZLEMÉNYHEZ.

A 'Magyar Történeti Életrajzok' legújabb füzetéből.

ÁRVA VÁRA.

A CHARLOTTENBURGI KASTÉLY (III. FRIGYES CSÁSZÁR LAKÁSA.)

egyszerű feketére festett fa-koporsóba, mely később az Olmützben megrendelt érc-koporsóba záratott.

A gyászos szertartásnak részletes leírását találjuk Kubinyi művében. Hogyan készítették lázas sietséggel a családtagok számára a sok gyászruhához való kelmét, fekete posztót, a gyász-zászlókat, viaszgyertyákat, dárdákat; hogy rekriválták az ezerekre menendő gyásznép számára a teméntelen ökröt, borjút, ludat, kappant, csibét, tojást, zabot, szénát stb.; hogy foglalt helyet a ravatalnál a gyászoló özvegy és anyja, Perényi Borbála, körülötte gyermekei, Imre, Katalin, Mária, Anna, Zsuzsánna, Ilona, Borbála; vejei, Jakusith András, Illésházy Gáspár, Erdődy Kristóf, tovább

az ország főnemességének színe-java, a Zrinyiek, Batthyányiak, Révayak, Forgácsok; Miksa főherceg és tescheni herceg követei, stb. stb.

Száz gyászruhába öltözött lovas tartotta vissza a kíváncsiak ezerekre menő tömegét, tiszteletteljesen nyitva utat Abrahamides Izsák superintendensnek, ki a bitsei iskola tanáraival s tanítványaival jött piros sorban. Rövid ima után megkondultak a harangok s száz kar sietett leemelni a ravatalról a koporsót, mire a menet megindult lassan a templom felé, hol a később ki is nyomtatott gyászbeszéd elmondása után a lelkész által megáldott koporsó a sirboltba tétetett örök nyugalomra. A temetési szertartást gyász-tor követte, melyre nem csak a várban, de a város több

részen is voltak asztalok terítve, s melynél a vendégek nagy számáról fogalmat nyújthat egy fennmaradt jegyzék, mely szerint csak ökr 10, ezenkívül 40 borjú, 341 lúd, 691 tyúk, számos pulyka, malacz, 1600 tojás, 108 köböl liszt, 257 akó bor stb. fogyott el. — Apja halála után Thurzó erélyes kezekkel látott hozzá családi ügyei rendezéséhez. Megelevenedett terjedelmű birtokait, Árva, Tokajt, Nagy-Idát; megelevenítette gazdaságait s ez útjában érkezett Kisvárdára is, hol megismerkedett Nyáry Krisztinával, s bár csak egy rövid napot töltött vele, ez is elég volt arra, hogy valóságos elbűvölje, úgy hogy másnap, midőn Kisvárdáról távozott, így kiáltott fel: 'Jézus, örök jószágod és kegyelmedért engedd, hogy

OSZTRÁK-MAGYAR HADSEREGBELI TŰZÉREK UTBAN KRAKÓ FELÉ.

A *Morgenblad*, a legregyebb norvégiai hirlap közölte legelőször a *Viken* és *Ole Kamp* esetét. A harminczkét hirlap közül, a melyek akkoriban az országban megjelentek, egyetlenegy se mulasztotta el utána elbeszélni igen érzékeny módon. Az *Illustreret Nyhedsblad* egy eszményi képet közölt a hajótörés jelenetéről. A képen a *Viken* látszott rongyokra szakadt vitorlákkal, félig letört árbocokkal, már-már hullámok alá merülve. *Ole* a hajó előreszén állva a palackot a tengerbe dobta ugyanabban a pillanatban, mikor utolsó gondolatát *Huldának* szentelven lelkét Istennek ajánlotta. Az allegorikus távolban, lenge köd közepette egy hullám az ifjú arca lábait elé sodorta a palackot. A kép a sorsjegy keretébe volt beillesztve s a sorsjegy száma eleven kidomborodott. Kétségkívül naiv kép volt, de bizonynyal nagy népszerűség várt rá ebben az országban, a hol még annyian elhiszik az *Undinék* és a *Walkürok* legendáit.

Magát a tényt aztán ismertették és kommentálták Franciaországban, Angolországban sőt az Éjszakamerikai Egyesült-Államokban is. *Hulda* és *Ole* nevét, történetekkel együtt, népszerűvé tette a rajz és a toll. A dái fiatal norvég leány tudtán kívül felizgatta az egyetemes közvele-

dolgoiba, — nemesak a skandináv országokból érkeztek megvásárlási ajánlatok, hanem külföldről, sőt még Franciaországból is. Az angolok nagyon phlegmatikusan vették a dolgot, kevésbé az amerikaiak, a kik pedig nem szeretik dollárjaikat efféle kevésbé gyakorlati kedvtelésekre vesztegetni. Számos levél érkezett *Dálba*. A hirlapok nem mulasztották el kiemelni a *Hanzen* családnak tett ajánlatok nagyságát. Szinte azt mondhatnók, hogy e sorsjegy körül egy kis tözse alakult, a melynek árfolyama folyvást változott ugyan, de folyvást emelkedett.

Már több száz márkát ajánlottak a sorsjegyért melynek utóvégre is csak épen egy millióodrészes esélye volt a főnyeremény elnyerésére. Ez kétségkívül képtelenségnek látszott, de a babonás eszmék ellen nem lehet érvekkel harcolni. A képzelmek neki hevültek, még pedig oly erővel, a mely kétségtelemné tette a még magasabb foku nekihevülést.

Csakugyan be is következett. Nyolcz nappal ezen esemény után a hirlapok hirdették, hogy a sorsjegy árfolyama meghaladta az ezer, ezeröt-száz, sőt a két ezer márkát. Egy manchesteri angol annyira ment, hogy száz font sterlinget, vagyis kétezer ötszáz márkát ajánlott. Egy

Joel egybeírta teljesen helyeselte a huga elhatározását. *Ole Kamp* sorsjegyét nem szabad odaadni senkinek — semmi áron.

Hog *Sylvius* pedig nemesak helyeselte *Hulda* elhatározását, hanem meg is dícsérte azért, hogy az hallani sem akart ezekről az alkukról.

Az ember szinte látja ezt a sorsjegyet, a mint egyik eladja a másinak, a másik tovább adja a harmadiknak... a mint kézzől-kézre jutva végre egy nemévé lesz a papírpénznek, addig a perczig, míg a sorshuzás valószínűleg értéktelen rongyot csinál belőle.

Sőt Hog *Sylvius* még tovább is ment. Talán véletlenül babonás lett volna? Bizonynyal nem! De ha *Kamp Ole* jelen lett volna, ennek is valószínűleg ezt mondta volna:

— Tartsd meg a sorsjegyedet, fiam, tartsd meg! Előbb azt mentették meg, aztán téged! Nos hát, majd meglátjuk!... Nem lehet tudni!... Nem!... Nem lehet tudni!...

És ha Hog *Sylvius*, joganár, a *Storthing* tagja így gondolkozott, lehet-e csodálkozni a közönség viselkedésén. Nem! és semmi se természetesebb annál, hogy a 9672-ik számot felpénzzel kérték!

(Folyt. köv.)

FOGADD EL E SORSJEGYET UTOLSÓ GONDOLATOMMAL EGYÜTT...

HULDA AZ ÖSSZES AJÁNLATOKAT VISSZAUTASITOTTA.

EGY SORSJEGY.

ményt. A szegény leányka nem is sejtette, milyen zajt ütöttek a nevével. Egybeírta semmi sem lett volna képes elfeledtetni vele mely fájdalmát, a mely egészen erőt vett rajta.

Senkit se lephet meg az elmondottak után az a hatást, a mely ugy az ő, mint az új világban mutatkozott és a mely nagyon könnyen meg is magyarázható az emberi természet ama tulajdonságából, hogy szeret a természet feletti dolgok lejtőjére tévedni. A 9672-dik számú sorsjegy, a melyet ily körülmények közt a gondviselés különös kedvezésével halásztak ki a hullámok közül, csakis predestinált sorsjegy lehetett, a mely csodálatos módon volt arra rendeltetve, hogy elnyerje a százezer márkás főnyereményt. Nem ért-e már is fel egy egész vagyonnal, azzal a vagyonnal, a melyre *Kamp Ole* számolt?

Erkeztek is mindenfelől komoly ajánlatok a sorsjegy megvásárlására, ha *Hanzen Hulda* rászánná magát az eladásra. Eleinte csak mérsékelt árt ajánlottak érte, de a felajánlott összeg napokint emelkedett. Előre lehetett látni, hogy idővel és pedig a sorshuzásra kitűzött határnap közeledésével egyenes arányban nagyon figyelemreméltó ajánlatok fognak érkezni.

Nemesak a skandináv országokból, a hol az emberek annyira hajlandók elismerni a természetfeletti hatalmak beavatkozását az emberi

amerikai, Bostonból, erre is rálicizált és késznek nyilatkozott a krisztianiai iskolák sorsjátékának 9672-dik számú sorsjegyét ezer dollárért, vagyis körülbelül ötezer frankért megvásárolni.

Nem kell mondanunk, hogy *Hulda* legkevésbé se törődött azzal a mi annyira felizgatta a közönség bizonyos részét, tudomást sem akart venni e levelekről, a melyek a sorsjegy ügyében *Dálba* érkeztek. Azonban a tanár ugy velekedett, hogy tudatni kell vele a beérkezett ajánlatokat, miután *Kamp Ole* neki hagyományozta a 9672-ik számú sorsjegy tulajdonjogát.

Hulda az összes ajánlatokat visszautasította. Ez a sorsjegy volt völegényének legutolsó levele.

És nem kell hinni, hogy a szegény leány azzal az utógondolattal felelt elutasítólag, hogy e sorsjegy megnyerheti számára a sorsjáték valamelyik nyereményét! Nem! csupán a jegyese utolsó Istenhozzájárt látta benne, ereklények tartotta, a melyet híven meg akart őrizni. Mi lehet meghatóbb és gyöngédebb a kegyeletnél egy emlék iránt?

Hog *Sylvius* és *Joel* egybeírta nem akarták befolyásolni *Huldát*, midőn a különböző ajánlatokat közölték vele. Azt mondták neki, hogy csak szívétől kérjen tanácsot. Most már az olvasó tudja, hogy mit felelt neki a szive.

EGYVELEG.

* A világ legnagyobb csillagászati távcsöve a kaliforniai Lick csillagvizsgáló-torony számára Clevelandban, Warner és Swansey gyárában elkészült. Az egész 65,000 font súlyu, maga a négyyszögű öntött vasból készült talap 36,000 font. Maga a lencse, melynek üvegét Párisban *Jeil* készítette, 36 hüvelyk átmérőjű és 638 font súlyu, körülbelül 50%-kal erősebb, mint az eddigi legnagyobb lencsék s 4000-szer képes nagyítani. Ha a távcsövet a zenith felé irányítják, az objektív üveg a talap felett 22 méter magasságra esik.

* Az egyes ujjak szerepe finomabb munkáknál észrevehetőleg különbözik egymástól. Legtevékenyebb a mutató és középujj, melyek egymást felváltani is képesek, a mint azt az írásnál észlelhetjük. A gyűrűsujj és kisujj a másik háromnak jóformán csak támaszául szolgál: írásnál, rajzolásnál és varrásnál ezek önállóan nem szerepelnek, még leginkább a zongora-játéknál.

* Az ember kilélegzett levegője *Brown-Ségnard* párisi tanár kutatásai szerint valóságos mérget tartalmaz, mely különösen a lélegző szervekre hat s egyuttal hőcsökkenést idéz elő. Valószínű, hogy a nom szellőztetett szobákban épen e mérég miatt oly veszélyes a tartózkodás s nem egyszerűen a szénvap megzaporodása miatt. A mérég lényeges alkotórésze szerinte a test bomlásából ered s ezzel összeköttetésben állhat a tuberkulózis eredete is.

SZÍNHÁZI KÉPEK.

Constantin abbé.

Ez a czime egy francia vígjátéknak, melyet most nagy tetszés közt, sűrűn adnak a nemzeti színpadon.

A vígjáték azokból a színművekből való, melyek eredetileg elbeszélésnek vagy épen regénynek valának megírva s melyeket később szab színpadra vagy maga a szerző, vagy más gyakorlott színi jelenetező. Divat ezt most, a midőn oly ritkává lett az eredeti invenczió, s a színi-irodalom művelőiben az ügyes jelenetezés mellett is oly gyenge lábón áll az érdekes mesészöveg. Divat ez nálunk is, hol maga *Jókai* megy elől, szindarabokká, operette-szövegekké írva át régibb elbeszéléseit.

A legnagyobb mesterek azonban ebben a generében a francziák, a kik oly tapintattal, anyai szellemmel és leleményességgel tudják színpadra alkalmazni az egybeírt talált anyagot, hogy alig sejtethetné valaki az előadott darab voltaképi eredetét, s hogy nem egyenest színpadra volt megteremtve.

Constantin abbé is ezek közül való. Három író tette össze az esztét, míg megteremtette: *Halévy*, *Crémieux* és *Decourcilles*. Az egyik megírta az egyszerű szép mesét elbeszélés alakjában, a másik kettő szindarabot formált belőle.

Ennyiben s a francziáknál megszokott szellemességben, eleven dialogusokban, ügyes helyzetekben, művészi architektúrában és sikerült jellemzésekben hasonlít a francia irodalom annyira fölkapott újabb színpadi termékeihez. De előnyösen különbözik tőlök abban, hogy alap-gondolata nem valami emberi fogyatkozás, bűn, vagy botlás, jellembeli nyavalya stb. genialis mentegetése és igazolása, nem fölmagasztalása a hitványságnak; nem tetszetőssé, vonzóvá tétele annak, a mit, ha a törvény talán nem is, de a meg nem vesztegetett tisztességérzet mindenestre elítélne, hanem egy üde, illatos levegőt lehelő falusi idyll, egyszerű, természetes emberrel, azok igénytelen és mégis érdekes viszonyaival, becsületel, józan gondolkodásával.

Constantin abbé maga egy kis falunak az öreg lelkésze, a ki csendben, elvonultan él szerény parókhiájában, ápolgatja virágait, látogatja szegényeit, alamizsnát gyűjt számukra s más vágya nincs, mint hogy kezét keresztfia kezébe téve, tekintetét a templom tornyára függesztve, csendes önmegadással hunyhassa le a fáradt szemeit, — no meg hogy kicsi templomának egyszer még orgonája is legyen. De erről az utóbbiról már le is mondott, mivel az egyház patronáját, a kastély volt birtokosnőjét, nem engedte addig élni a gondviselés, míg ebbeli ígéretét beválthatja. A jó urnó elhalt s kastélyára, birtokára épen most foly a hivatalos árverés. A jó Isten a megmondhatója, ki lesz, a kinek a kezére kerül!

Lendvayné (Lavardensné) és Benedek (Paul).

Helvey Laura (Scottné) és Csillag Teréz (Bethy).

A birtokot pedig egy dúsgazdag amerikai nő, *Scott* asszony vásárolja meg, a kit mindenféle gonosz hír előz meg a parókhián. Hogy koldus leányka volt *New-York* utczáin, aztán meg költőtanácsosnó valami czirkusban. Ugy szedte föl valami amerikai nábob, a kinek megszámlálhatatlan milliói és gazdagon jövedelmező ezüstbányái vannak. Az asszony nagy házat tart *Párisban*, fejedelmi fényű estélyeket rendez, palotákat, s a vidéken kastélyokat és jószágokat vásárol. Bizonyosan valami kalandornó, különben nem esavarovagna ferje nélkül más világrésekben. Aztán meg, a mi pedig a hitbuzgó öreg pap szemében a legnagyobb hibája, — brrr! protestáns, igazi eretnek, mint az amerikaiak egytől egyig. Ez jön most az istenfélő elhunyt asszonyság helyére.

Van a jó lelkésznek egy keresztfia, *Jean Raynaud*, a kit atyja halála után ő vett gondjai alá, ő nevelt föl s a ki most tüzerhadnagy a hadseregben s épen a parókhián van látogatóban, — midőn bejelentik az eladott birtok új asszonnyát.

A lelkészre kellemetlen hatással van e látoga-

tás. Eretnekek az ő hajlékában! Szelidségétől kitelhető hidegséggel fogadja, alig tekint rá, hogy megnézze, ha csakugyan vörös haja van-e (az amerikaiaknak és az ördögöknek mind ilyen van), tiltó mozdulattal hártja el magától nyájaskodásait, sőt még a fiatal *Percival Betty* sem méltítja nagyobb figyelemre, a kit *Scottné* mint nővérét mutat be, s a ki ép oly gazdag, mint ő maga.

A jámbor papra nagyon kinos ez a helyzet. De a mint megtudja, hogy vendégei nem eretnekek ám, hanem igazhívó keresztény-katholikusok, ennél fogva neki hívei: bezzeg, mintha kieseréltek volna egyszerre. Alig találja a helyöket, csupa öröm, csupa nyájasság lesz és kezdi belátni, hogy hiszen ezek az idegenek voltaképen igen kedves, szeretetreméltó teremtesek. Hogy is tudta őket így félreismerni!

A két vendég még ebédre is megmarasztatja magát a lelkész szerény asztalánál, a hol aztán *Scottné* asszony elmondja élete történetét, mely nagyon eltér attól, a mit felőle a pletykabeszéd híresztel. Csak mesés gazdagsága, az a való.

Az ebéd ideje alatt mind jobban fölmelegsze-

Vizváriné (Pauline.)

Helvey Laura (Scottné), Mihályi (Jean.), Csillag Teréz Ujházy (Constantin abbé.)

Ujházy (Constantin abbé.)

Sándor, a germanisator.

A Bach-korszakban a kőrosi nyilvános gimnasi-umot is az »Entwurf« szerint *muszáj* volt szervezni. Ugyanazon 8-ok szerint működünk, mint Bécsben vagy Saszlauban, de bizony nem azon szellemben. A magas kormány erősen a sarkára állott, hogy leg-álább néhány tantárgyat nemely osztályokban németül adjunk elő, hogy legalább a jég meg legyen törve: de már erre teljességgel nem akartunk rá fanyarodni. A német nyelvet meg havonként fel-kívánt jegyzőkönyveinkbe sem eresztették be; ma-gyarul nem volt szabad, németül nem akartunk írni; szerkesztették tehát deákl, ha nem épen Cicero stílusában is. A sok szorongatásra bőven és alaposan kifejtették fölterjesztésünkben, miért lehetetlen nekünk németül adni elő.

A 32 ok közül már csak a legutolsó s legfontosabb maradt meg emlékezetemben, hogy t. i. a tapasztalás szerint a kőrosi, keceméti s alföldi magyar fiú gymra a német szót nem veszi be. Igazoltuk pedig ezt hivatalosan is a fölterjesztett nyelvi jelentésekkel, melyekben Mentovich, a német nyelvi akkori tanára, az I. osztály növendékeiről néhány hónapig lelki-ismeretesen referálgatta, hogy »litteram ch nullo modo possunt pronunciare«, idők multával pedig örvendetés sikerül tette föl, hogy »jam nonnulli incipiunt litteram ch pronunciare«.

A magas kormány csak tűrte, a meddig bírta. ezt az ártatlan passiva resistenciát, de végre is nagyon komoly hangon kezdett beszélni. Az iskola nyilvánossági jogát veszélyeztetni nem lehetett tanács; tenni kellett valamit, hogy a gyékényt ki ne rántsák a lábunk alól. De ki vállalkozza a német előadásra? ez volt a nehéz kérdés. Hic Rhodus, hic salta! Ihol az eszmőtő tűz, ihol a veszedelem! mondhattuk gr. Zrínyi Miklósnak.

Sándor beleugrott a tűzbe, s kirántott bennünket a hinarból, ajánlkozva, hogy a VIII-dik osztályban a Vaterlandskundét németül előadja. Mi álmélkod-tunk, 6 már tisztában volt magával. A magas kor-mány, az ajánlatot foglalónak tekintve, ebben meg-nyugodott, s mi is nyugton maradtunk.

Egy pár esztendő múlva azonban a mi derék Schullathunknak: Mikulának eszébe jut, hogy ideje volna meggyőződnie a német előadás sikerének mi-voltáról. Az érettségi vizsgán szóba hozza a Vater-landskundét, s igazán emberséges diplomatahoz illő finom tapintattal egy pesti születésű héber fiút szólít föl a német feleletre, kiről föltehető, hogy néme-tül tud legalább is úgy, ha jobban nem, mint ma-gyarul. Mintha derült égből villám csapott volna le közénk, úgy éreztük magunkat a vizsgáló bizottság-ban. Sándor talpa alatt égett a föld, feje zúgott, mint a malomkerék: mert tudta, hogy a fiúk a Vaterlandskundának hírt is alig hallották, nem úgy, mint a Hunyadiaknak, Bocskainak, Bethlen Gábornak, Rákóczinak stb., s mert neki sem volt tréfa dolog kérdést adni föl abból a hírhedt kézi-könyvből, melyet alighanem csak a fedelén tollszá-kodó kétéjtű sasról ismert.

Egy országot egy Vaterlandskundéért! sugta fü-lembé izandtságtól verejtékezve. Rohantam a könyv-tárba s elébe tettem az újonat új példányt. Sándor föllelegzett, lapozgatott a könyvben, s foláda a kér-dést, mely arról szót (eredetiben nem idézem, mert restellek a könyvtárban rá keresni), hogy miféle bányák (Bergwerke) vannak a Vaterland terü-letén?

A fiú gondolkozott, Berg is, Werk is kőválygott a fejében, s hogy sokára elkidélta magát oly örö-mel, mint Pythagoras a maga éneke-ját: »Blockberg bei Ofen«. Az már csak Berg is, Werk is, gondolt magában. Ezzel a függőny legördült, s a Vaterland-kunde vizsgáján szerencsém átesetünk.

Ilyen sikerrel úta Sándor Kőrösön a germanisa-tiót, melyre nálunk alkalmazhatósá embert lépés-al keresve sem tudtunk volna találni. Kiállítások azért háromul: Eljen! Eljen! Eljen!

Carolus Sartor, alias Zabo.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

Deák Ferencz emlékezte ezímen Ráth Mór új füzetes vállalatot indított, mely a Deák beszédeiben, állami okirataiban előforduló eszméket, Deák leve-lezéseit és Deákra vonatkozó adatokat gyűjt össze. Három kötete van tervezve, s a kötetek egyenkinti felosztása: *Gondolatok* — *Levelek* — *Életrajzi adatok*. A vállalatból az első füzet már elhagyta a sajtót.

A sorozatot a »Gondolatok« három ives füzte kezd meg, s Deák beszédeiből közül egyes rövid helyeket. A Kónyi Manó által oly gondal gyűjtött »Deák beszéde« vannak itt felhasználva, továbbá az 1861-ik évek utáni beszédek, állami iratok. »A Gondolatok« kronológikus rendben közöltetnek 1833-tól kezdve, a kötet végéhez pedig szak- és tárgymutató lesz csatolva. Az első füzet Aranyknak »A jó öreg ur« című hátrahagyott költeményével kezdődik. A ki-állítás díszes, s egy füzet ára 40 kr. A második rész, a »Levelek«, összegyűjti Deáknek a politikára, társa-dalmi kérdésekre és magán viszonyaira vonatkozó

mindazon leveleit, melyek eddig elszórva könyvek-ben, hírlapokban és folyóiratokban nyilvánosságra jöttek, úgy azon még ismeretlen leveleket, melyek időközben a vállalat rendelkezésére bocsátottak. A Wesselényivel, Kossuthal és többi politikai barátai-val váltott levelek szintén közöltetnek. Végre a harmadik rész, az »Életrajzi adatok« előkészítő anya-got hoz össze Deáknak majdan megírandó életrajzá-hoz. A falusi magányban, az országgyűlésben, bár-tai körében igyekszik bemutatni Deákot, nem zárva ki Deák adomáit sem, melyekkel oly találon tu-dott illusztálni egy-egy kérdést s egy helyzetet. A magyar közönség bizonyára érdeklődve várja a vál-latlat további füzeit.

Ráth Mór kiadásairól 1887-től 1887-ig könyv-jegyzék jelent meg, mely élénken tárja elé a tevé-keny könyvkiadó harmincz év alatti működését, s a magyar irodalomról is tanulságos képet nyújt, mert Ráthnál sok jeles munka, irodalmunknak mindenes-re egyik legfontosabb része jelent meg. A hatvan nagy oldal el foglaló jegyzék kiegészítő része még hátra van. A legmagasabb irodalmi művek hosszú sorozatát sorolja föl a katalógus. A különféle dísz-művek és illusztált munkák, a remekírók és költők, a gyűjteményes művek, tanulmányok és memoírok kiadásai, rogenyek, elbeszélések, költemények és színművek, továbbá a tudományos irodalom körébe tartozó művek egész könyvtára ez, s mutatja irodal-munk gazdagságát is. A kiadott művek legnagyobb része, habár csak néhány példányban is, még kap-lat.

A Magyar Történeli Életrajzok új folyamának 2-ik kötetét hagyta el a sajtót. Szilágyi Sándor jeles tudósnak szerkesztői érzéke ezt a kötetet is nagy gonddal állította ki, mert a szöveg megválasztása mellett az 6 érdeme a gazdag és művészi illusztrá-czió, mely e vállalatban a történetírás, a régi emlé-kek, műtárgyak, magánosaknál vagy épen külföldi gyűjteményekben őrzött egykor képek, metszetek egész tártát halmozza össze.

Az új füzetben bevégződik »Thurzó Imre det-rajza« és megkezdődik egy másik életrajz: *Thokoly Imre*. XVII. századbéli történelmünk egyik kiváló alakjáról, *Thurzó Imréről Kubinyi Miklós* írt egé-szen levél-tári források alapján, tartalmasan, izléssel, s ez első nagyobb dolgozatában a korfestés, a találó jellemzés és komoly előadás bizonyára sok elismeré-sel fog találkozni. *Thokoly Imre*, a kuruczkirály élet-rajzát *Angyal Dávid* tollából olvassuk. A XVII. századbéli nagy nemzeti mozgalmak elevenülök föl *Thokoly körül*, kinek neve Zrínyi Iona, történel-münk egyik magasztos nőalakja s mindkettőjük életrajza sokkal változatosabb, sem hogy ében ne tartaná az olvasót. *Thurzó és Thokoly* egyenisége régi csoportosulnak a füzet illusztrációi, melyek régi eredetiek vagy helyszíni főlvételek alapján készültek. Ezek közt van a Bethlen Gábor által *Thurzónak* átnyújtott bíbor-zászló másolata, *Thurzó György sir-szobra*, *Czobor Erzsébet*, *Thurzó neje* a ravatalon, egykori festmény után. Arva vára; ezen-kül kisebb illusztrációk *Dörre Tivadartól*, névalá-írások, levelek hasonmásai. E kötetben kezdődik *Thokoly* életrajza, szintén gazdag illusztráció kísé-re, mely régi festmények és rézmetszetek után. A vállalat, mely a hazai történelem megismerésére, a történet-tudományok megközelítésére oly hathatós eszköz, évenként négy életrajzot közöl. Előfizetési ára 8 frt, a történelmi társulat tagjainak 5 frt s megrendelhető *Méhner Vilmos* könyvkereskedésben.

A Történelmi tár, az akadémia történelmi bizottsá-gának és a történelmi társulatnak közös vállalatá-ból az ápril — junius kötet került ki szót alól, ok-iratokkal, történelmi adatokkal. *Néhai Torma József* monográfiája »A zonuki grófság« ebben a kötet-ben véget ér, valamint *Brodarics István* életrajza *Székely Samutól*. *Szilágyi Sándor* ismerteti az *Eszter-házak család* naplóját a 17-dik századból, *Szabó Károly* egy főbányáról pár felebbeszét közli a 16-dik századból, *Pettikó Béla* és *Komáromy András* régi gnyveréseket közölnek. *Szilágyi Sándor* befejezi a herceg *Rákóczy Zsigmond* leveleinek közlését, *Szá-deczky Lajos* a *Sobieski* és *Teleki* leveleinek végére ér; a kötet végén régi okmányok olvashatók. A kötet ára 1 frt 30 kr.

»Bücsújáró helyek Oroszországban« cím alatt *Kókai Lajos* bizonyányban 3 ivre terjedő füzetben megjelent *Ballagi Aladár* egyetemi tanár felolvasása, melyet nemrég a vallás-érkösi előadások cyclusában tartott.

A füzetben négy nevezetes bücsújáró-hely van ismertve: *Kiev*, *Moszkva* és *Szent-Pétervárt* nagy zárdái s végül az Orosz-Lengyelországban fekvő csesztchovai pátos zárda, mely az oroszországi ró-mai katolikusok legnevezetesebb bücsújáró helye. Több nevezetes bücsújáró hely — így pl. *Korenaja*, *Puszтина*, *Kurszk kormányzóságban* — említve sinec, de a melyeket felsorol, azokat *Ballagi* a mult nyáron mind meglátogatta s országos útján közben érdekes ki-téréseket tesz az fejezetépei jellemző szokásokra, a vallási és egyházi állapotokra. Kár, hogy előadását nyomtatásban még inkább nem írtatva ki, az orosz egyházi élet irodalmunkban úgy is nagyon szegény-

sen van tárgyalva. *Ballagi* azonban mellékesen még sok érdekes apróság is elmond, pl. *Moszkva óriási harangjáról*, *ágyjáról* és *könyvéről*, melyek mind-annyian a legnagyobbak a világon, a czári temető-ről. Legérdekesebb azonban a magyar vonatkozá-sok. *Kievben*, melyet szerinte »*Kiv*«-nek kell kiej-teni, X-ik századból eredő magyar tárgy képeket ír le, melyek valószínűleg a magyar viselet legrégibb emlékei; *Csesztchovában*, melyet magyar tudós igen ritkán látogat meg, holott az itteni pálosok a magyarországiakkal folyvást szoros összeköttetésben állottak, számos magyarországi tárgy képet, ma-gyar emléket és könyvtárában igen sok magyar tár-gyu művet talált s szerző méltán sajnálkozik, hogy a magyar eredetű pálosok rendjének e legutolsó szerzetét a jelen évben az orosz hatóság meg-szüntette.

»Az új világ« cím alatt *Aigner Lajos*nál két kötetes regény jelent meg *Tövölgyi Tituszról* »a szocializmus és kommunizmus társadalmából«, mint a czímlapon is jeleztve van. A mű tulajdonkép nem regény, mert meséje igen kevés s bonyodalma alig van, hanem inkább egy utopistikus korrajz a jövő-ből. A szerző által álmódott 24-ik századot mutatja be, midőn már nincsenek nemzetiségek, rangok, nincs magán vagyon, sőt örök házasság sinec, mert az utóbbi helyét 2—2 hónapra kötött házassági szer-ződések foglalják el. Az új társadalomban minden ember államhivatalnok, egyenlő fizetéssel, a gyerme-keket közösen nevelik s a nők a férfakkal teljes-en egyenjoguk. Tövölgyi szerint új föltételek mellett nincs semmi nyomor, viszkaldás és baj a társada-lomban, minden paradicsomi a jelennel összehason-lítva, azért regényében a mozgató erőt már csak a rútk és szépek ellentété képezi, mely abban nyer megoldást, hogy a rútság megszüntetése módját feltalálják. Ily szocialistikus irányú regény irodal-munkban még nincs s Tövölgyi kísérlete ennél fogva is érdekes. Úgy látszik azonban, hogy szerző maga is hisz ebben a jövőben. Rendszerében sok új részlet is van, különösen *Bakunin*, *George Henrik* és *Fourier* főlvei körül több főtállalható. Előadása folyékony, de néhol dagályos. A két kötet ára 2 frt 50 kr.

A **pusztulás útja** ezímen egy kötetes regény je-lent meg a Révai-testvérek kiadásában. *Irtó Jakab* Ódón, az újabb írói nemzedék egyik tehetséges tagja, ki apróbb elbeszélésekkel és költeményekkel hitva föl magára a figyelmet. »A pusztulás útja« a szerző-nél első nagyobb műve, a bosszu rombolásait festi benne élénk színekkel, s az eseményeket szivesen halgatható elbeszélő hangon adja elő. A regény csinos részlet takarják a szerkeztői hibákat, fogytékas jel-lemeket, melyek *Jakab* Ódón első nagyobb művében az alapeszménél és főszereplőnél kezdődtek. Az el-szégényedett *Bajomi*-családot írja le, s abban az egyik leány, *Eszter*nek bosszuját saját testvére, *Lóri* ellen, kit azért gyűll, mert első szerelmét el-fordította tőle, s annak lett felesége, a kit *Eszter* szeretett. Csakhogy most már nem szereti többé, de mégis bosszu akar állni saját testvére, ezért meg-folelgul egy tekintélyes orvoshoz, hogy a társada-lomban élők elbeszélő hangon adja elő. A regény csinos részlet takarják a szerkeztői hibákat, fogytékas jel-lemeket, melyek *Jakab* Ódón első nagyobb művében az alapeszménél és főszereplőnél kezdődtek. Az el-szégényedett *Bajomi*-családot írja le, s abban az egyik leány, *Eszter*nek bosszuját saját testvére, *Lóri* ellen, kit azért gyűll, mert első szerelmét el-fordította tőle, s annak lett felesége, a kit *Eszter* szeretett. Csakhogy most már nem szereti többé, de mégis bosszu akar állni saját testvére, ezért meg-folelgul egy tekintélyes orvoshoz, hogy a társada-lomban élők elbeszélő hangon adja elő. A regény csinos részlet takarják a szerkeztői hibákat, fogytékas jel-lemeket, melyek *Jakab* Ódón első nagyobb művében az alapeszménél és főszereplőnél kezdődtek. Az el-szégényedett *Bajomi*-családot írja le, s abban az egyik leány, *Eszter*nek bosszuját saját testvére, *Lóri* ellen, kit azért gyűll, mert első szerelmét el-fordította tőle, s annak lett felesége, a kit *Eszter* szeretett. Csakhogy most már nem szereti többé, de mégis bosszu akar állni saját testvére, ezért meg-folelgul egy tekintélyes orvoshoz, hogy a társada-lomban élők elbeszélő hangon adja elő.

Az ember tragédiája, új fordításban. *Madách* nagy drámai költeménye immár ötödik német fordít-tásban jelent meg a lipsei Reclam-czeg kiadásában. Ezt a fordítást *Lechner Gyula* budapesti rajztanár és festő végezte nagy szorgalommal és sikerrel. *Jókai* írt hozzá előszót, melegen ajánlja a művet a néme-tek figyelmébe. Az érdekes előszó így hangzik:

»Mi magyarok büszkéek vagyunk *Madáchunkra*. Az 6 egyetlen iránadó műve: »Az ember tragé-diaja« egy viszontagság életnek nemes gyömlöse. Ezt az életet, fővonalában, már *Fischer Sándor* be-mutattatta a német közönségnek egy kitűnő essay-ban. A mélyen érző és gondolkodó német nemzet érteni és méltányolni fogja a mi büszkeségünkét, ha a jelen könyvecke által teljesen megismerkedik *Madách* művével. Mert lehetetlen föl nem ismerni a benne nyilvánuló hatalmas bölcseséti szellemet s azt a gyönyékd költői érzést, mely az egészen átvonul. A német szellemhez különben már annyival is köze-lebb áll, hogy éppen abban a nagy gondolatkörben mozog, melyet *Goethe* is érintett a maga *Faustjának* második részében, a nélkül, hogy általánosan érthető kifejezésre juttatta volna. *Madách* a halhatatlan né-

met költőfejedelemnek és proféta gondolkodónak igáisi gondolatvilágát konkrét alakba öntötte és a *Faust*ban kifejezett örök igazságokat világos képek-ben mindenkire nézve érthetőkké tette. Ezzel mara-dandó érdemet szerzett magának a nélkül, hogy az utánzás vídjával illethetők. *Honfittársannak*, *Lech-ner Gyula* tanárnak egész híri, enciklopédiikus tudá-sal végrehajtott fordítása, mely költőiség tekinté-tében sem áll az eredeti mögött, mindenesetre hozzá-járul, hogy *Madách* *Ember tragédiája* olyan műnek tünjék föl, mely megérdemli, hogy fölvégyék a német irodalom óriási kincsei közé«.

Hír szerint az új *Madách*-fordítás díszkiadásban is meg fog jelenni *Zichy Mihály* illusztrációival.

»**Magyarország iparügye**« című 28 ivre terjedő közgazdasági mű fog közelebbsé megjelenni, melye-e hó végéig 1 forinttal lehet előfizetni (*Márkus S.* könyvtudományszász *Andrássy-út 12. szám*). E határ-időn túl csak 2 frt 50 kr bolti áron lehet a könyvet megszerezni.

A régi és modern képek kiállítását a műcsarnok-ban nem látogatották oly tömegesen, mint a nagyér-deki kiállításról várt lehetett. A kiállítást tehát meghosszabbították ápril 25-ikéig, mert a közönség érdeklődése az utolsó napokban fokozódott, s a leg-utolsó vasárnap is ezerkétszázal több látogató volt a műcsarnokban. Nyitva van a kiállítás reggeli 9 órá-tól esti 7 óráig. A napok meghosszabbodván, az esti villamos főlvezítést megszüntették. A belépti díj 50 kr, vasárnap 20 kr.

A **festészeti mesteriskola** műtermeiben élénk tevékenységet foly. *Benczur Gyula*, az intézet igaz-gatója most fejezte be *Steiger Gyula*, az első hazai takarékpénztári igazgató arczképét és szorgalmasan dolgozik gr. *Károlyi Gyuláné* és gróf *Nádasdy Ferenc* arczképén. *Benczur* tanítványai közül *Stetka Gyula* *Tisza Lajos* grótot festi, ülőhelyzetben és élet-nagyaságban; a kép az orsz. erdeiészeti egyesület köz-gyűlési termét fogja díszíteni és méltó párja lesz a királyi vadászruhában feltűntető képek, mely ugyanott van elhelyezve s a melyet szintén *Stetka* festett. *Mannheimer* *Gustáv* több miniatúr képen kívül egy pánszorjelentet ábrázoló nagy festményen dolgozik. *Tornai Gyula* historiai képe »*Heródes* ajándéka« közel van befejezéséhez és az ősi tárlaton már ki lesz állítva. *Pörge György* két teli tájképet, *Tolnai Ákos* vízi nyμφákat ábrázoló képet fest, míg *Kardos Gyula* »*Krisztus csufoztatása*« című na-gyobb kompozícióján dolgozik. *Burger Lajos*, *Kom-lóssy Ede* és *Kimnach László* genre-képeket festenek.

A népszínházban eredeti új operette került színr-e hó 7-én, egészen új szerzőktől, s az előg rokonszenves fogadtatásban részesült »*Peking rózsája*«. *Zenéjét* *Stojanovic Jenő* írta, szövegét pedig *Rothauer Miksa*. A zene csinos, van mit hallani benne, dallam és tartalom. *Stojanovic* egyik napilap zenei kriti-kusa, s most mint zeneszerző szintén megállta hely-lyét; fejlett zenészi értelmétől a jövőben is értékes zeneműveket lehet várni. Több részt ismételtet a közönség. A szöveg sem bányádt, s meséjének fo-lyása érdekes.

Többször feldolgozott költői thema van librettová alakítva. »*Peking Rózsája*« Turandot, a kínai császár leánya, a ki három találós mesét föl megfej-tésre kéreinek. Ha aztán a vakmérő kérő nem tudja megfejteni, lefelezik. Végre azonban maga is meg-szuklja a kegyetlenséget, s áldottözben *Adelma* név alatt a nép közé vegyül, hogy saját szigora ellen látszon. Így ismerkedik meg *Hasszán* perza her-czeggel, s megszereti egymást. Arra bátorítja a her-czeget, hogy kerje meg Turandot kezét, a ki 6t ha-lálisan megsértette, fejste meg a talányokat, aztán utasítsa vissza Turandot kezét. *Hasszán* mindenre kész *Adelmárt*. Jelentkezik mint kérő az udvarnál, sorsa nagyon kétségbeesett, de másként nem lehet övé *Adelma*. Ez megjelenik, tudja vele, hogy Turandot bele szeretet s küldi neki a talányok meg-fejtését. *Hasszán* tehát megfjti azokat, s akkor visszantartja Turandot kezét. A sértésért ki akarják érgetni szemét, de ez sem ingatja meg *Adelma* iránti szeretmet. Végre *Adelma* föllobbeníti fityolát, s a herczeg megtudja, hogy szerelmese senki más, mint Turandot. A kevés komikus elemet a rendőrminisz-ter (*Kassai*), a csillagjós (*Gyöngy*) és ennek felesége (*Csatai Zsófi*) képviselik. *Hasszán* szerepét *Blaha Lujza* játssa kellemmel és énekelte csengő, friss ha-gonon, minden jelenetében hatással. *Hegyi Arankának* (Turandot) is volt mellette szép sikere, izlésese és kifejező játéktával, énekével. *Liget* *Irma* kisszony szintén kivette részét az elismerésből. Az első elő-dás jó hossza nyult, de a második előadásnál már rövidítették.

Az operaház igazgatása. A belügyminiszter, mint híre jár, — közelebb a kir. opera igazgatásáról szóló javaslatot foga a képviselőház elé terjeszteni. Ez a kormánybiztos által keresztülvitt szervező intéz-kedéseket és ama rendes költségvetésnek tervezetét

fogja tartalmazni, mely a házi kezelés esetleges to-vábbi fentartása esetén okvetlenül szükségessé vál-nék. Egyidőjűleg azokat az intézkedéseket is magá-ban foglalja, melyek az opera nélkülozhető személy-zetének végkiegélítésére és elbocsátására vonat-koznak.

KÖZINTÉZETEK ES EGYLETEK.

A magyar tud. akadémia ápril 9-iki ülésén *Pulszky Ferencz* elnököt, s a tárgy két felolvasás-ból állt.

Hajnik Imre r. tag »Az örökös főispánság a ma-gyar alkotmánytörténetben« című dolgozatából olvasott föl egy részt. Az örökös főispánság, melyet az 1870-iki 43-ik törvényünk pusztá méltósággá alaki-tott át és melyet az ezt megelőzőt jelen századbeli magyar közjog már csak szóróányosan jelentkező intézménynek ismert, a mohácsi vész követő kor-szakban, de kivált a 17. és 18-ik században a főis-pánságnak hazánkban szokásos formája volt. Első nyomai ez intézménynek III. Béla uralkodásának idejében jelentkeznek s arany bulla már tiltó sza-vát emeli ellene, és ezt későbbi törvényhozók is hangsztatják. Az Árpádok özogtatta örökös ispán-ságok azonban túlnyomólag oly területre vonat-koztak, melyek vagy megyei minőségüket esakha-mar elvesztették, vagy pedig a magyar megyék szere-zetével sohasem bírtak. Az örökös főispánságot a magyar közjog szoros értelemben örökösökre és örök-letesekre osztályozta. Örökös főispánoknak mondván azokat, a kik a főispánságot egyházi vagy világi méltóságokhoz kapcsolott bírták; örökleteseknek azokat, a kik azt családi méltóságként viselték. Az örökös főispánság eltörlésére, illetőleg korlátozására irányított törekvések már korán nyilvánultak. Az I. Mátyás és II. Ulászló uralkodása idejében elterjedt örökös főispánság továbbterjedése ellen már 1498-ban törvényt hoztak, mely különösen a főpapok bírta örökös főispánságoknak megszüntetését sürgette, sőt jövőre egyházi férfiaknak főispánokká való ki-nevezését egyáltalán tilalmazta, a főispánságok csak világi, nemes származású férfiaknak lévén adomá-nyozandók. Ismerteti ezután az örökös főispánság-nak szervezetét és történeti fejlődését, valamint a pozsonyi országgyűlésen folyt vitákat. — *Schwarz* *Gyula* volt a második felolvasás, ki »Tudomány és társadalom« cím alatt a vádat vizsgálta, mely szer-int napjainkban a tudomány embereit nem becsüli meg se az államban, se a társadalomban. *Schwarz* ezt tagadja. A mult időközben soha sem érvényesült ugy a tudós és a művelt elme, mint napjainkban, mikor a törvényhozás felső házában is helyet nyer-nek a tudomány képviselői.

A **Petőfi-társaság** e hó 8-iki ülésén *Otvös (Silberstein)* *Adolf* »A hatás titkait« fejtegette. Az irodalmi művek hatásának titkait a régi száptani törvé-nyekből hiába akarjuk megtanulni. Szükséges is volna — ugymond — a régi irodalmi és esztetika-i törvénykönyveket újakkal kicserélni. Az új fogalmak közt az első helyek egyikét fogja elfoglalni az, a mit a tiszta szépség köréből mindig ki akartak fűzni, mint a szépség megrontóját, mint a művészet bü-közt angyalát és az a fogalom nem más, mint az anynira üldözött hatás, az effektus fogalma. A hatást a tiszta szépség körébe kell helyezni, mert az nem jelent egyebet, mint ama villamos szikrát, mely a költő és a nép lelkeinek érintkezésénél keletkezik. A hatás amaz óriási kapocs, mely az irodalmat és a nemzetet egymáshoz közelebbi és egymásba forrasztja, termékenyíti s a népet irodalomszeretővé változtatja. Kifejti ezután a hatás keletkezésének módjait és hogy a hatás hanyféle alakban nyilvánkodik. Majd *Abrányi Emil* olvasott föl egy lyrai költeményt, s végül gróf *Zichy Géza* tartott »Néhány nap Olaszor-szágban« című felolvasását, legutóbbi körút-járól.

A földtani társulat ápril 11-iki ülésén dr. *Szá-deczky Gyula* egyetemi tanárségét a »Reolit-nyomok Svédországban« című értekezésében *Olaf Holst* svéd állami geolog által *Szabó József* egyetemi tanárnak küldött közetgyűjtemény néhány példányát ismer-tette. *Szabó József* bemutatja *Pálachy Ferencz* dolgo-zatát a *Nándor* koronaherczeg-tárma leírásáról; továbbá *Szerbiának* és *Románának* geologiai térké-pét. *Halász Gyula* »Adatok Torontálmezgye föld-tani viszonyainak ismeretéhez« című a megye általános földtani viszonyain kívül néhány újabban furt artézi kútról is szól. — *Staub Möriz* dr. bemu-tatta ama növénymaradványokat, melyeket *Ruffiny Jenő* bányamérnök a *Dobsinai* jégbarlang mellett talált.

A protestáns irodalmi társaságnak, mely e hó 16-ikién tartja Budapestén alakuló közgyűlését, 32 pártfogó, 168 alapító, 200 rendes és 400 pártoló, té-hát összesen 700 tagja van e ideig. A pártfogó tagok közt — a kik legalább 500 frot fizettek a társaság számára — *Tisza Kálmán* miniszterelnök, *Vay Mik-lós* báró a főrendiház elnöke, *Tisza Lajos* gróf, *Prónay Dezsh*, *Prónay Gábor*, *Válgy János* is helyet foglalnak. A vidéki városok közül Debreczen, *Komárom*, *Hódmezővásárhely*, *Kápa*, *Kolozsvár*, *Pozsony* és *Eperjes* protestánsai jelentkezték legbügyesebb-

MI UJSÁG?

A királyné utazása. Erzsébet királyné és *Mária* *Valeria* főhercegné e hó 10-ikién hagyták el Lon-dont és *Bournemouth* tengeri fürdőbe utaztak, hon-nan néhány nap múlva *Párisba* mennek.

Rudolf trónörökös, az országos iparügyesület fővédője, az egyesület házátéti alapjának gyara-pítására 2000 forintot küldött az egyesület elnök-ségének.

Az árvízkiárusultak javára szépen folynak az adakozások, s mindennap tekintélyes összegek érke-znek a belügyminiszteriumhoz, mint a közönség ál-dozatosságának újabb meg újabb jelei. Nagy adomá-nyt tett a magyar általános hitelbank; nem keve-sebb, mint huszoneezer forintot szavazott meg és küldött el a belügyminiszteriumhoz. — *Miskolc* városa a borsodmegyei vízkárosultaknak ezer, ezen-külv pedig a többi szerencsétleneknek 500 frot szavazott meg. Az erdővérszi magyar közművelődési egyesület választmányá elhatározta, hogy az alföldi árvízkiárusultak javára monstre-ünnepet rendez. Az összes kolozsvári jótékony egyesületeket fölszólítják a közreműködésre. Az erdélyi részeken gyűjtést indítanak a fiókok segítségével.

A *Tisza*n beült az apadás. Az utolsó napok két-ségebesett küzdelme *Csanágrad* város körül folyt. A város meg is menekült, de egész határa, a tanúk, rétek víz alatt vannak. *Szeged* körül a *porgányi* zsi-lip adott okot nagy aggodalomra. Félni lehetett, hogy arra a sorsa jut, mint a nyáron a kis-tiszai zsilip, egyszer csak bezsakad. A csuszamlásoknak nagy erővel védtek és körtöltést emeltek a zsilipnél. A *Duna Pancsova* körül pusztít. A város egy részét elöntötte a víz, s több falu házait elpusztította. *Víz* alatt van *Ade-Kaleh* sziget is.

Elpusztult műemlékek. A legutóbbi tűzvészek két nevezetes műemléket pusztítottak el. A *Kárpá-t*ok alján levő *Maldur község* és *Héthárs* régi templom-ait. A *maldurai* templom leégett mezejzetének ornamentikája ritka szép és változatos volt. Még jó, hogy a két templom díszítésének részletei legalább rajzban megmaradtak. *Mykovszky Viktor* tanár rajzolta le a tavalý az orsz. műemlékek bizottsága számára.

A **Segítség**-alummal kapcsolatban rendezett sorsjáték bevételéből, — addig is, míg a sorsjáték végzsámadásával az ezzel megbízott állami sorsjátéki tisztviselő e hó folyamán elkészültltemének — a felmerült szükségéhez képest több adományt szava-zott meg a »Segítség« kiadó- és szerkesztő bizott-ság; így még a mult hónapban a poprádiak folya-modására a poprádi légegett evang. templom felépíté-sére ezer forintot, a tűz által csaknem teljesen el-pusztított, *Plostin* lipótmegyei község részére ezer-száz frot, — legújabbban pedig a *szatmármegyei árvízkiárusultak* részére ezer frot, a *békes-csabaik* részére ötszáz forintot, a *nagy-kikindai tűzkárosul-tak* részére ötszáz frot. Ez összegek az illető főis-pánokhoz küldettek rendelkezéti helyőkre juttatás végett. A »Segítség« album díszkiadásából néhány példány még kapható és megrendelhető a *Franklin*

Gróf Bánffy Béla elnök nyitotta meg az estélyt, s beszédében az egyesület céljait, a szellemvilág terjesztését hatással fejtegette, buzdítva az e téren való tevékenységre. Ezután Rügö Anna Bethoven szimfoniáját játszva zongorán, nagy tetszés közt, mire Beniczky-Bajza Lenke olvasta fel «A napsugár csókja» című beszélyét. A közönség zajos tapsokkal róta le elismerését az élvezetes felolvasásért. Beniczky felolvasása után Bornemissa Eszter, Bornemissa Béla és Wachsmann Frigyes zongora, hegedű és viola triót játszottak. Gerő Lina magánjelölést adott elő, Réthy Laura énekel, végül Bartha Miklós olvasott fel «Emkefalva» czímen, mintaköszéget festvén, előadását Bethlen Gábor életével végezte, melyet a közönség élénken visszhangzott. Az estély fél 11 órakor ért véget.

Duka Tivadar Londonban élő hazánkfia ápril 7-ikéről hozzánk intézett levelében többi közt a következőket írja:

«Jókai a német irodalom Viktor Hugója» ilyen különös és feltűnő jellemzés, illetőleg bemutatás olvasható Mrs. Hogan Kennard és napokban megjelent három kötetű munkájának s illetőleg fordításának előszavában. Ezen munka kiadója William Blackwood et Sons, London et Edinburgh. A munka címe «Timar's Worlds» by Maurus Jokai, Authorised Translation.

Mrs. Hogan Kennard így mutatja be Jókait: «Ámbár Jókait csodálói a német nyelv Hugó Viktorának nevezik, művei nem találkoztak Angliában azaz a méltánylással, melyet megérdemelnek.»

Átlapozván az első kötetet, szemembe ötöltek ilyen szavak, mint «Herr Johan Fibula», «auf Wiederehsern Cserna-Thal», «Galanbocker-tower» stb. mi arra mutat, hogy az angol fordítás némely helyen lefordította, s azért nevezi az író Jókait német Viktor Hugónak!

En tudtára adtam már Blackwood uraknak, hogy Jókai magyar és nem német író.

Sorsjáték a magyar gazdasszonyok egylete javára. A magyar gazdasszonyok országos egylete augusztus 15-ikén becsátja ki a sorsjegyeket ama képekre, melyeket neves művészek által készítették, melyek hely alapjárá. A főnyeremény Zichy Mihálynak nagy allegorikus képe: «Az árva sorsa» lesz. A pénzügyminiszter már megadta a sorsjátékra az engedélyt.

A szabadságzoborra, melyet a fővárosban akar-nak fölláttani, s melyre Budapest hatósága indította meg a gyűjtést, eddig 151,131 frt van együtt. A gyűjtött összegnek fele Budapest áldozatkészségét dicséri. Itt a fővárosban nyomasztó 89,110 frt 33 kr gyűlt össze; s ebben maga a főváros mint hatóság 25,000 forinttal szerepel. A többi hatóságok közt legtöbbet adott Fiume, a mely másfélezer forinttal garapítja a hazafias emléket alapját. Ezer-ezer forintot adtak továbbá: Pestmegye, Debreczen városa és Szabadka.

A marosvásárhelyi színház alapjára rövid idő alatt 80,000 frt gyűlt össze. Az eredmény ifj. báró Szentkereszty Zsigmond, a színháztóló egyet lealno-kének érdeme. Főczélul első sorban az állandó színház építését tűzte ki. Táncmulatságok s egyéb vigalmak rendezésével szerzi össze a téglákat az építendő színi eszernakhoz.

Magyar tárgyú operette. Brüsszelben néhány nap előtt hatással került szíre Godard ismert zene-szerző operette-je, melynek címe: «Legende du Madgyar». Szövegét, melynek hőse magyar, Boucheron írta, s egy fiatal magyar leventét mutat be a középkorból, kit királyra azon célból küldött messze földre, hogy királynét keressen neki. A színpadon elbeszél, hogy a magyar leventét e megbízatásukban ugy szoktak eljárni, hogy teljesen belelétek magukat megbízójuk szerepébe, a mit aztán a király véresen bosszút meg. Boucheron leventéje azonban nem követi a bűnös hagyományt s királyra elé vezet annam mennyasszonyát. Ezért jutalmat is kap a sors-tól. Öt magát választják meg a magyarok az esküvő előtt királylyá, miután a másik királyt elűzték s az új király csakugyan az általa hozott herceghiasz-szonyt veszi nőül. A közönségnek különösen tetszett egy magyar dal s egy quartett, melyet a harmadik felvonásban, erdő közepén, visszhanggal ad-nak elő.

Frigyes császár betegségeiről ismét aggasztó hírek érkeznek. Komolyabb fordulat állott be, újabb daganat keletkezett. A hivatalos jelentések szerint azért a császár erősnek érzi magát, minden nap el-intézi a kormányzati ügyeket, és sétakocsizásokat

tesz. Ezzel szemben azonban igen komor hírek ter-jedtek el, kivált e hó 11-ikén. Az új daganat ott támadt, a hol a torokba bevezetett ezüst cső végző-dik, és a daganat rákos természetű. A császárnak rendelt altatószerek idegeit annyira felizgatják, hogy e miatt írása is kezd olvashatatlanná válni, a mi pedig, tekintve hogy környezetével csak irásbelileg érint-kezhetik, nagyon nagy baj. Kussmaul tanár ragasz-kodik gyan a rákdiagnozisához, de azért biztosra veszi, hogy a császár még néhány évig el fog élni.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: Tóvisi FAUR János, Krassó megye volt főispánja, több kuriai bíró, egyike a hazafias erzelmi románoknak, ki a szabad-ságharcot is végig küzdötte, 1861-ben Krassó alis-pána lett, 1865-ben országgyűlési képviselő, majd ismét alispán, 1867-ben pedig főispán, míg 1870-ben kuriai bírónak nevezték ki, s két év előtt lépett nyugalmába, Paulisra vonulva, hol 66 éves korában hunyt el. — Sonnenbergi FRETSEYEN ADÁM, nyug. lottóigazgató és pénzügyminiszeriumi osztálytanácsos, Budapestben, élete 67-ik évében. — Bányai VITÁLISZ, az egykori főkörmányszék taná-csosa, Kolozsvár egyik tisztelt férfa, ki mintegy 25 ezer forintnyi vagyonát a kolozsvári ref. kollegium előjáróságának rendelkezésére bocsátotta, megem-lékeztvén még rokonai mellett több más jótékony és közművelődési intézetről is. — Kiss DANIEL, fő-jegyző, megyei tiszteletbeli ügyész, a felvidéki ma-gyarosodás egyik előmozdítója, 44 éves, Zólyom-Lipésében. — JÁNOSSY PÁL, gödöllői kir. közjegyző. — BRESTYÁNSZKY SAMUEL, polgári iskolai tanár, ki 35 éven át fáradozott a tanügyi pályán, Modoron. — JUNGA János, esztergomi kanonok, ki pánszláv érzelmeiről volt ismeretes. — Dr. DOBSCH FERENCZ, orvos, 80 éves, Nagy-Lakon. — HEATLENDY GYÖRGY, birtokos, 73 éves, Gosztönyon. — MAJNIX ANTAL, birtokos, 69 éves, Kurtakeszin. — Id. LOSONCZY KÁROLY, 86 éves, Sajó-Szentpéteren. — TYRNER György, budapesti kereskedő, 52 éves. — CSIKI AL-BERT, kir. adótárnok, 42 éves, Maros-Vásárhelyt. — GARTNER BERNÁT, köztisztviselői polgár, 67 éves, Bor-sodon. — VARGHA TIBOR, magyar államasvati tiszt-viselő, 44 éves, Szabadkán. — HEGYESI GYULA, kö-zös hadsergebeli számtiszt, 49 éves, Pozsonyban. — SINGER ZSIGMOND, tekintélyes bécsi kereskedő, Singer Zsigmondnak, a «N. Freie Presse» budapesti leve-lezőjének édes atya, Bécsben. — VINCZE ANTAL, 1848-49-iki honvédtiszt, képviselőházi hivatalnok, az orsz. honvédségjelző egyesület titkára s a buda-pesti honvédségjelzők választmányi tagja, Buda-pestben. — Dr. MEDGYESSY BÉLA, kath.-gymnasiumi fiatal tanár, Csik-Somlyón. — GRIBON ERDŐD, buda-pesti kir. törvényszéki jegyző, Kolozsvárrt. — Özv. LIPTHAY FRIGYESNÉ, szül. Pongrácz Mária, Pongrácz Lajos honmegyei alispán, Pongrácz István nyug. tábornok és Pongrácz Sándor nyug. altábor-nagy nővére, 62 éves, Felső-Turon. — WÜCHING KONRÁD PÁLNE, szül. László Paula, ki az irodalom-mal is foglalkozott s tárczaecikletteket és uti rajzokat írt, 50 éves, Lugoson. — PRIVIGY PAPP PAULA, 34 éves, Budapestben. — Özv. PRANN JÁNOSNÉ, szül. Her-mán Katalin, 56 éves, Battonyán. — Bethlenfalvi PÁL GYULÁNÉ, szül. Lőrinczi Vilma, Maros-Vásár-helyt. — Özv. BECKER MORTONNE, szül. Engesser Katalin, Becker János volt országos képviselő édes anyja, 84 éves, Sajtényon. — HORVÁT PAULA, leány-nevelő-intézet tulajdonosa, kiváló műveltségű nevel-ő, 48 éves, Kolozsvárrt. — SOMOSSY MIKLÓSNÉ, szül. Varga Irén, 24 éves, Nagy-Károlyban. — SKRI-VAN GUSZTÁVNE, szül. Spiller Mária, mitroviczi te-kintélyes iparos neje, 39 éves, Ujvidéken. — ZOLNAY VILMONNÉ, szül. Gianona Róza, hadsergebeli élelmé-zési főbiztos neje, 49 éves. — MAGAY LAJOSNÉ, szül. Szabó Ilona, kir. aljárásbíró neje, 27 éves, Szegeden; ugyanott: LICHTENBERG MORNÉ, szül. Levinsky Mária, a szegedi Lloyd-társulat elnökének neje, 53 éves. — FRANKEL VILMONNÉ, szül. Eisner Laura, fő-könyvvézető neje, 33 éves, Aradon. — RUCKLÁNDER RÓZA, 21 éves, pár nappal esküvője előtt, Marczali-ban. — HALÁSZ ILONA, Halász Béla 4 éves leánya, Gyónon.

SZERKESZTŐI MONDANIVALÓ.

Apor Margit — valamint a Dalok is, csak rim-csenéssel hatnak, de tartalmilag nagyon gyöngék. Amaz egy lélekfájdalmas merőben türes történet; ezek ép oly türes hümpengésesek.

I-I-M-S, M-ó-Z-e-i gondolata szép, kivitele esinos, csak egy kissé rövidkebb volna. Egyes helyeken nagyon hosszasan tapad, túlságosan részletes. Azt hisszük egy negyed, talán egy harmad-résznivel is meg lehetne rövidíteni. Kicsérte meg s akkor az utolsó előtti negyedik strófán (Elsőszáza...) is igazítson valamit. Ha sikerül, szívesen fogjuk közzélni.

R. S. VII. Bártna kimondhatjuk, hogy a két ízben beküldött, tíz darab vers közt egy sincs, melyből a tehetségeknek csak valami szikrája is csillannék ki. Jobb

lesz, ha még ideje korán felhagy a verselgetéssel — kivéve, ha iskolai pensumnak.

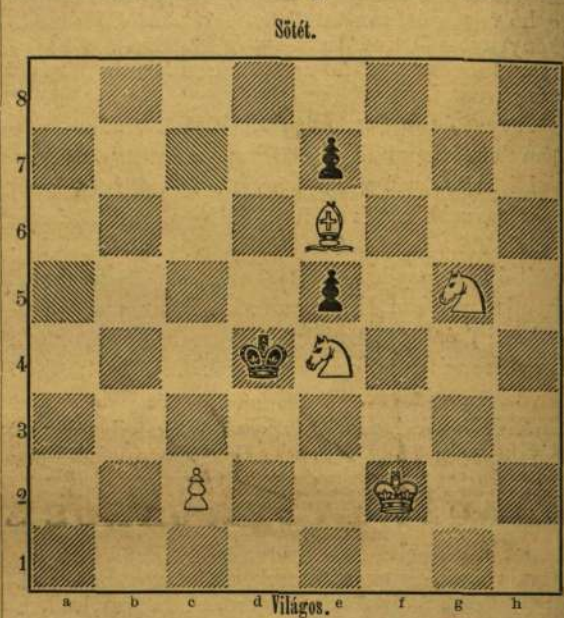
Ketteeskén. Elég esinos, de inkább bizalmas körbe való, mint nyilvános közlére; mert kedves rimjárték, de irodalmi értéke nincs.

A juhász panasza. (Goethe.) Le van ez már for-dítva, sokkal jobban is. — Az eredeti (Népdal) is gyöngye.

Nem közzölhetők. Kitérés. — Az én anyám. — Jelentés (?) — Megéri-e Európa! — Imre király. — Szegény vagyok. — Ha léptedet. — Söhaj. — Borsal. — Sztana. — Bucsú. — Tücsökdalok. — A szeretet.

SAKKJÁTÉK.

1487. számú feladvány. Kástner B.-től.

Az 1481. sz. feladvány megfejtése.

Müller F.-től. Megfejtés. Világos. Sötét. Világos. a Sötét. 1. Va4-b3 Hd2-b3; a) 1. Hf4-h3; Fe4-h3; 2. Bg3-g4; Ke4-f5; d3 2. Hf5-d6; t. sz. 3. e2-e3; v. 3. Bg3-d3; v. Bg4-d4 mat. e2-e3 mat.

Helyesen fejtették meg: Budapestben: K. J. és F. H. — Andorfi S. Kovács J. — Az Erkel-sakk-társaság nevében: Exner Kornél. — Tarnóczon: Németh Péter. — Azenithon: Mészoly Győző. — Zeményben: König Béla. — Szécspezen: Pintér János. — A pesti sakk-kör.

HETI NAPTÁR. Április hó.

Table with 4 columns: Nap, Katholikus es protestáns, Görög-Orosz, Izraelita. Rows list dates from 15th to 21st with corresponding religious events and names.

Felolós szerkesztő: Nagy Miklós. (L. egyetem-tér 6. szám.)

Henneberg G. Zürichben, selyemyári raktára (cs. és kir. udv. számlító). Magánzóknak előnyös bevezetési forrás bármely nemű lakoté, fehér és színes selyem kelmékre. Minték postafordultával Kettős levélvált. Atlasz raktár kö-rülből 8000 darab

Érdekes a tyukszemekről. Roppant feltűnő kéltő találmány a Meissner gyógyszerész által orvosi rendelet szerint készített (tehát nem titkos szer) tyukszem- és szemelőstapas (központi széküldési raktár Pécsétt, fűtér 316. sz.) mely a bel- és külföld legtöbb gyógyszerárában kapható. A vele való egyszerű bánásmód, az alapos, gyors és tájédomlottság hatása a tyukszemek, szemelők- és bökmenyvárosoknál, ezen tapasztalás rövid idő alatt nagyon sok barátot hódított és az 1887. év első felében a 3000 elismerő-levél 1887. év október végéig 20,000-re emelkedett, mely szám fényes tanujale azon körülmezőnek, miszerint ezen szer megtartja azt, a mit ígér, minek folytán az minden ember a legmelegebben ajánlatik.

Nagyot hallóknak.

Oly egyén, ki egyszerű szer által 23 évig tartott siketséget és fülzúgásból kigyógyult — késk a szer német nyelvű leírását mindenkinek díj nélkül meg-küldeni. Czim: Institut für Taube, Wien, IX. Kolin-gasse, Nr. 4.

HIRDETÉSEK.

Egy hatszor hasabzott petit sor, vagy annak helye egyszeri ígatásnál 15 kr.; többszöri ígatásnál 10 kr. Bélyegdjé külön minden ígatás után 80 kr

Váci utca 22. sz. BUDAPEST, Nemzeti szálloda.

LATZKOVITS A.

a cs. kir. kizár. szabadalmazott gomb és gomblyuk nélküli uri inge feltalálója és egyedüli készítője, ajánlja különlegességéit

fehérneműek és uri divatáru-czikkekben

legújabb nyakkendők, keztük, zsebkendők, gallérok, kékzélő, harisnyák, vadász-mellenyek, utazó-takarók

Dr. Jäger G. tanárfele normal-gyárujárakból, eredeti gyári áron.

LATZKOVITS A. cs. k. szab. fehérnemű-gyáros, váci utca 22. Nemzeti szálloda épülete.

Advertisement for Brauswetter János Szegeден, featuring a pocket watch illustration and text: 'Magyarhon első, legnagyobb és legjobb hírnevű óraüzlete.' 'ÓRAK 10 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT ARANY ÉS ÉZÜST ESZKERTÁRGYAK RÉSZLETFIZETÉSRE' 'Magyarhon első, legnagyobb és legjobb hírnevű óraüzlete.'

Advertisement for Mustachés Balsamja, featuring portraits of two men and text: 'SZAKÁLLNÖVESETERRE' 'EREDETI MUSTACHÉS BALSAMJA' 'A siker biztosítva 4-6 hét alatt. A hőre teljesen ártalmatlan. Bizonyítványok több nem hoztak nyilatkozásra. Szállítás titoktartás mellett, utánelvétel. Egy sze-terese frt 1.00. Kapható Buda-pestben: Dr. Budai Emil, városi gysz. a «Szt. Haromszög»-hoz, városi házi r. Bécsben: Weis J. gyógyszerárában, a «Városcsuhar» Tuchlauben, 27. sz.

Advertisement for 'Ma' magazine, featuring a portrait of a man and text: 'Ma' 'gyar Háziasszony' 'háztartási és szépiro-dalmi hetilapnak elő-fizetési ára: egész évre frt 6.— félévre „ 3.— negyedévre „ 1.50 Mutatványszámok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek A „Magyar Háziasszony” kiadóhivatala Budapest nagy-korona-utca 20.

Advertisement for Schlick-féle Vasöntőde-és Gépgyár-részvénytársaság, featuring illustrations of agricultural machinery and text: 'SCHLICK-féle Vasöntőde-és Gépgyár-részvénytársaság BUDAPESTEN, Központi iroda: Váci körút 67. — Gazdasági géposztály: Külső váci-ut 1696-1699. SCHLICK-féle szabadalmazott "TRIUMPH" sorveto gépek. Legnagyobb kitér-telek a sorveto gépek, arany díszítéssel és hatvoni nemzeti díjazással. Gézesplök, járgányesplök, gabona-rosták, örö-malmok, takarmánykészítő és egyéb gazdasági gépek. Előnyös fizetési feltételek. SCHLICK-féle szabad. egyes-, rayol, kettős- és hármas ekék, 3 első díj, aranyérem és még három egyéb kitüntetést. SCHLICK-féle ered. egyes-ekék, kapáló, töl-tőtögtető és porhányító-ekék stb. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Advertisement for 'Magyar Kertészkönyv' (Hungarian Gardening Book) by Farkas Mihály, featuring text: 'A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben, IV. egyetem-utca 4. sz. megjelent és minden könyvkereskedésben kapható: MAGYAR KERTÉSZKÖNYV. A belterjes (intenzív) kertgazdaság foglalatja, UTMUTATÓ KALAUZ a konyhakertészet, gyümölcsöszet, magtermelés, magnemesítés, honosítás és virágos kert használni mivélésére. A kertészet minden rendű ügybarátainak, legkivált pedig kisebb földbirtokosok használatára. Irtá FARKAS MIHÁLY. (Számos a szöveg közé nyomott metszettel.) Ára füzve 2 frt. Szerző é művében éveken át gyűjtött tapasztalatainak, tekintettel hazánk társadalmi egy mint éghajlati viszonyaira, legkivált a kisebb földbirtokos osztály jól fölfoogott anyagi érdekeit tartotta szem előtt, s mint ilyen a honi kertészkedő közönség nagyemlélt méltán kiérdemli.

Advertisement for 'Fehér Miklós' (White Miklós) steam locomotives, featuring an illustration of a train and text: 'FEHÉR MIKLÓS a m. kir. államvasutak gépgyára vezérigymnöke Budapest, üllői út 25. sz. Köztelek. Ajánlja: a m. kir. államvasutak gépgyárában készült, hazai sajátos viszonyaink-nak legjobban megfelelő és munkaképesség tekintetében felülmulhatlan 6, 8 és 10 lóerejű locomobilokat és 48", 54" és 60" vaskevetű gözcséplőgépeket kiváló fontosságú szabad. szerkezeti újításokkal; továbbá: 2, 2 1/2, 3 és 4 lóerejű locomobiljait hozzájuk tartozó páncélszeges cséplőgépekkel, valamint mindennemű járgányos cséplőgépeket, ered. Mayer-triouréket, Baker-rostákat, fűkaszalókat, Hol-lingsworth-szenagorélyeket, a könnyen kezelhető s pontos működésű «Favorita gabona-aratógépeket és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezetű mezőgazdasági gépeket a legutányosabb árák mellett. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

VÉDJEGY **Vérszegényeknek! A Hazslinszky-féle Vérszegényeknek!**

Vasas Pepton-conserv,
mely daczára, hogy dusan tartalmazza a hatóanyagokat jóízű s rendkívül erősítő csemegét képez. Ajánlják: a sápkór, vérszegénység, migrain, izzadási, emésztési, álmatlanság, lankadság és idegizgatottság ellen. Naponta 2 darab veendő. — Ára egy doboznak 90 krajczár.

VÉDJEGY **Vasas phosphor-pastilla.**
Rendkívül erősítő kellemes ízű czukorka, angolkóros, görvényes, vérszegény s általában gyenge gyermekeknek: az idegesség, bágyadság, álmatlanság, izzadás s hangrészgöres esetében. Naponta 2 dbt adatik be. Kis dob. 10 pastilla 50 kr. Nagy dobos 20 pastilla 90 kr.

VÉDJEGY

Hazslinszky Károly gyógyszerész, Budapest, VIII., Sándor-tér 3. sz.
Kisérletekkel kitűnő eredménnyel tették dr. Bokay János, dr. Torday Ferenc egy. m. tanár úr által és több gyógyszerész, melyekről által. elismerő bizonyítványok állították ki. Ezen gyógyszerek hivatalosan megvizsgáltattak és védjeggyel láttattak el.

KWIZDA „Köszvényfolyadék”
évek óta kipróbált, jeles szer **csúz, köszvény és idegbajok ellen.**
Kitűnő hatással van nagyobb fáradságok, hosszas gyaloglás, stb. előtt és utáni erősítésre, valamint aggkorban beállott gyöngeségnél.

KWIZDA köszvényfolyadék
valódi minőségben kapható Budapesten: nagyban Török József gyógyszerésznél, Kochmeister Frigyes utócai, Neruda Nándor, Pillich Ferenc, Strobenz testvérek, Thallmayer és Seitz, Detsny F., Steden József. — Kicsinyben: Altvirth József és majdnem valamennyi gyógyszerésznél.

Főletét: Kwizda Ferencz János, cs. kir. osztrák és román királyi udv. szállító kerületi gyógyszerészében, Korneuburgban.
1 palackkal 1 frt o. é.

Szives megfigyelésül. E készítmény vételénél kérjük a t. közönséget, mindig **Kwizda köszvényfolyadékát** kérni, s arra ügyelni, hogy ugy minden palack, valamint a carton is fönnbéli védjeggyel legyen ellátva.

Dr. Vaskovits-féle vizgyógy-intézet
Budapest, a budai városmajorban.

E 38 év óta fennálló hazai intézet nagy előnyét teszi az olcsóságokon kívül a jó ellátás, fesztelen kényelem és gondos orvosi kezelése. Teljes ellátás s fürdőzés egy hétre 20—30 frt a szoba minősége szerint. A vizgyógy-mód alkalmazása orvostudományi elvek szerint túlzás nélkül történik, az éjszaka szerint villamoszással és szással összekötve. Legjobb sikerrel kezelteknek vizkúrával, különösen ideg- és gerinczagi bántalmak, szédülés, főtájások, benuások, görcsök, szagattások; továbbá gyomor-, bél- és májbajok, köhögés, vérképés, folytonos székrekedés és aranyeres bántalom következményei, csúszos és köszvényes fájdalmak. Kivált pedig és csakis intézeti vizkúrával gyógyulnak a **szellemi túleröltetés a kikapongás és az izsákoság következményei.** Ajánlatos továbbá mint leghatásosabb eszköz az üdülésnek és edzésnek. **Elmebetegnek nem vétnek föl.** Intézet igazgatója és rendelő orvos dr. **Fajth Péter.** Az intézetet és vizgyógy-módot ismerető könyveiket ingyen és bérmentve küld az igazgatóság. — A **svábhgyi fürdő és vizgyógyintézet** csak május 15-ével nyílik meg.

VÉGELEDÁS 3631
40—50 %-kal leszállított árak mellett az üzletág változtatása miatt, és pedig nagyobb mennyiségű porcellán, fajence, fém- és bronz-árak, függő- és asztali lámpák.

Testory BUDAPEST
Haas-palota.

III. Frigyes német császár és Victoria német császárné

a Vasárnapi Ujság 12. számában közölt nagy aroczképeiről, sok oldalról kifejezett kívánalomnak megfelelően, erősebb papiroson, külön kiadást rendeztünk, mely keretben igen alkalmas szabadiszt képezhet. A 41½—59 cm. nagyságu képpár ezen finomabb kiadása kapható óvatosan csomagolva (összehajthatlanul) és bérmentve 50 krajczárért, mely összeg előre küldendő postautalvánnyal.

Franklin-Társulat,
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

METZ M.
Budapest, szervita-tér 5-ik sz. a.
ajánlja jól berendezett **bizományi raktárát**
finom kézi szappan, illatszert, szívaes, fésű és kefe-árakban.

RADAIN FÜRDŐ savanyúvíz-forrás
legértékesebb szikeny-savanyúvíz. Garud kísérletel bebizonyították, hogy a szanasavas lavany a legjobb és legbiztosabb gyógyszer köszvényes és szívaes mára.

Radain **Legjobb asztali viz.**
Lecsakok és éjszakai viz. igen és bérmentve.

Garudag szikeny-szikeny és lavany-tartalma által a Radain savanyú viz különleges gyógyszerként használtatik. Használati mód: köszvény, óp-, köhögés és szívaes mára. Kőveknél, arany-érnél, görvényes, golyválnál, szívaes mára, gyomor-bajoknál és egyáltalában hurut- és idegbajoknál. Ötödik fürdő, ládák, vandégó.

Főraktárak Budapestben: Edecskúty L. és Mattoni & Wille áraknál. Kapható minden nagyobb gyógyszerésznél és élelmiszerboltokban.

A magyarországi hölgyek figyelmébe!

LUEFF SÁNDOR
Budapest, váci utca 22. szám,
a „Nemzeti szálloda” épületében 3618

njonnan berendezett illatszert-üzletet
nyitott és ajánlja különösen:

Aug. Renard hercegnő szappant vizét, mely az arczról a májfoltokat, pörsegeseket eltávolítja, s annak óde színt kölcsönöz. 1 üveg 84 kr.

Aug. Renard hercegnőszappan drája 35 kr. Ez a szappan az egész világon közkedveltségnek örvend és orvosok által is ajánlják az arczbőr tisztítására.

Johann Maria Farina valódi kölni vize, ávegeje 1 frt, kisebb 50 kr. tömörre jegezesítve creyon alakban zsebben hordható. Legújabb és legfinomabb angol és francia készítmények: 1 frt, 1 frt 20, 1 frt 50 és 2 frt.

Legfinomabb párisi hölgypor (Veloutine) fehér, róza és test-színű. Csak 50 kr., 60 kr., 80 kr., 1 frt 20 kr., 1 frt 50 kr. és 1 frt 80 kr.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

BARNA FOGORVOS
Budapest, váci utca 24. szám.

Készít egyes fogakat, fogorokokat és plombokat, jótállás mellett; árak mérsékeltek. Kívánatra részletfelvételre.

Berketz István, selyem- és szőrruha-festő,
Budapest, Rózsátság 3. sz.

Fest minden színre mindennemű színezőanyagot ruhászövetek, kendők, posztók, butorkelméket és bármilyen apróságokat, még pedig igen szépen és igen olcsón, mert festő-üzlete saját házában gőze akkór van berendezve, hogy a legnagyobb igénynek és festendő mennyiségnek kellőleg megfeleljen. Festő-üzlete egyedül van Budapesten és az országban, mely világkiállítás érmekekkel lett kitüntetve; 25 év óta fennáll mindíg a Rózsátság 3. szám alatt. Vidéki levelekre azonnal válaszol, a beküldött festeni valót gyorsan és pontosan megfesti és azokat utánvétellel visszaküldi; posta-költségek tekintetbe vétetnek.

Franciaország és a Külföld Minden Illatszertés és néli és Franciaország és a Külföld Minden drásznál

La VELOUTINE
Különleges Rizpor BISMUTTAL VEGYITVE
CH. FAY, ILLATZERÉSZ,
PARIS — 9. rue de la Paix, 9 — PARIS

AZ 1844-BEN ALAPITOTT

BUTOR-KERESKEDÉS
BUDAPESTI II. ASZTALOS-EGYLET

BENE PÁL ÉS TÁRSA
V. ker., nádor-utca 14,

ajánlja a n. é. butorvásárló közönségnek dusan felszerelt, szolid asztalos- és kárpitos-butorait, ugyanint a leg-elegánsabb szalagarnitúrák, fogadó termék, ebéd- és hálószoba-butor a legegyszerűbb és legfinomabb izléses kivitelben, igen olcsó árak mellett. 3599

50 év óta sikerrel használtatik!

Szeplő és májfoltokat, valamint az összes bőrtisztálanságokat eltávolít jótállás mellett a **Spitzer-féle szeplő és májfolt elleni arczkenőcs és Salvátor-szappan.**

Valódi minőségben egyedül csak a 115 év óta fennálló **„Salvátor” gyógyszerészében** Eszéken, felsőváros, Dienes J. C.-nél 3610

kapható. Hatása előmozdítottatik a Spitzer-féle salakos mosdóvíz használata által 1 üveg ára 50 kr. Ajánlom makacsabb bőr tisztálanságoknál a Milio-arczkenőcsöt, 1 légyel 60 kr. — **Kitűnő lyoni rizpor** 1 doboz 1 frt, kis doboz 50 kr. — **Spitzer-kenőcs** 35 kr. 1 db Salvátor-szappan 50 kr. 1 db. Mintán többféle utazásos létezik, a Spitzer- és Milio-kenőcshez használandó szappanba saját cégem be van nyomva és csak ezen cégemmel ellátott Salvátor-szappan tekinthető valódinak; a Spitzer-kenőcs födielen pedig a Salvátorjei domboru nyomásban van feltüntetve. **Raktár Budapestben Török József gyógyszerészében, király-utca 12. Postai megrendelések utánvételei mellett azonnal pontosan eszközöztetnek.**

Margitszigeti gyógyfürdő,
Budapest főváros közvetlen közelében.

359 R. meleg artzi forrás, porcellán, márvány-, kád- és körfürők zuhanykészlőkkel, nagyszerű kert, 300 teljes kényelemmel berendezett szoba, társalgási terem, kül- és belső földi lapok, telefon, távirda-összeköttetés, naponta zene.

Kóralakok, melyek ellen a margitszigeti hévíz kedvező eredménynyel használtatott:
Köszvény, az ízületek, izmok, esonthártya, ideghüvely, idült csúz. A csúz, köszvény, erómitvi behatások typhus után fellépő hidegek, szábak, esonbántalmak, esonstizt, ízületi bajokat és külsőérteket követő elváltozások. Fájdalmas hegek, merevség, hűdés bürbántalmak, vizeleti nehézségek, méh- és hüvelybántalmak. Még arra is figyelmeztetjük a t. ez. közönséget, hogy a szigeten Barde-féle legújabb rendszerű **villamos fürdők** rendeztettek be, melyek a köszvényes, csúszos és ideges bántalmak, valamint a hűdés és az ischiás-nál a fürdőszobában igen hatásos segéd gyógyeszközt képeznek. A hévíz belsőleg eredménynyel használható; idült gyomorhurutnál és alhasi pangásoknál. A szigeten van **gyógyászati, ellátva mindennemű ásványvizzel.** Rendelő orvos: **Dr. Verzár.** — Bérletkérdés: az a fürdő, mint a menetszék együttes váltásánál árszámítás. A szigeten lakó fővendégek a fürdő-használatnál és a menetszék-nél előnyben részesülnek. A fővárossal óránkint kétszer közlekedés. **A fürdő-idény tartama május 1-től október 1-ig.** — A lakások megrendelése: a szigeten a felügyelői irodában. Budapest. 3638

Franklin-Társulat nyomdája. (Budapest, egyetem-utca 4.)

17. SZÁM. 1888. BUDAPEST, ÁPRILIS 22. XXXV. ÉVFOLYAM.

Külföldi feltevések: VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre 12 frt, POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: fél évre 6 *
Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre 8 frt, POLITIKAI UJDONSÁGOK: fél évre 4 *
Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: egész évre 6 frt, POLITIKAI UJDONSÁGOK: fél évre 3 *

A BOLGÁR FEJEDELEM UDVARTARTÁSA.

MIALATT az európai hatalmak folytatják a diplomáciai hadjáratot azon kérdés fölött, vajjon Koburg herceg jogosan ül-e bolgár trónon, vagy jogtalanul: addig a fejedelelem példás udvartartást rendezett be szófiaiakonakjában mintha semmi sem történnék körülötte, a mi ott tartózkodását fenyegethetné. Sőt udvartartása fényre, külső csíra nézve sokkal magasabban áll, mint állt a Sándor fejedelemé, a ki tudvaleg szegény ember és egyszerűen fenség volt, míg Ferdinánd az Orleans-család gazdagságával s a királyi fenség büszke czímével rendelkezik.

De minél jobban bonyolódnak a viszonyok a bolgár kérdés körül, annál jobban fokozódik az európai közvélemény érdeklődése a bolgár fejedelem iránt. Jó szolgálatot teljesített e tekintetben Koller tanár jeles budapesti fényképészünk az által, hogy lement a bolgár fővárosba és fölvételei által szemléltetővé tette Ferdinánd fejedelem udvartartását a távol állóknak is. Sietünk is már e kitűnő fölvételekből néhányat olvasóinknak bemutatni, s ma csak kiegészítésül ismét néhány igen jellemző képet közlünk, hogy minél megfelelőbb fogalmat alkothassanak a bolgár fejedelem udvartartásáról s az ahhoz tartozó egyéniségekről.

Kiváló érdekű az a kép, melyen **Dobner** őrnagy, a fejedelem volt nevelője és hűséges kísérője, hivatalos jelentést tesz az időközben beérkezett katonai ügyekről. Ugy a fejedelem, mint szárnysegéd-tisztje, a helyzet komolyságához mérten sikerülten vannak a képen feltüntetve.

Koller K. tanár szófia fényképe után. A BOLGÁR FEJEDELEM A MINT DOBNER ŐRNAGY HIVATALOS JELENTÉSÉT FOGADJA.

soha sem mulasztja el, ennek kifejezést adni, mikor Szófiában valami magyar emberrel találkozik. Tapsilechtov Konstantinápolyban nevelkedett a Roberts-Collegeban s bámulatos nyelvismerettel bír, a mennyiben folyékonyan beszél és ír anyanyelvén kívül törökül, görögül, örményül, francziául és angolul. Szülei jelenleg is a török fővárosban laknak s nővérét csak minap vezette oltárhoz dr. Stoilov bolgár igazságügyminiszter, ki tíz évvel ezelőtt ugyanazon tisztséget töltötte Sándor fejedelem oldala mellett, persze nagyobb hatáskörrel, mint most Tapsilechtov.

A délezei katonai alak, kinek egyenruhája a magyar huszár-uniformisra emlékeztet, **Markov** őrnagy, a fejedelmi testőrség parancsnoka. Markov európai műveltségű tiszt, jómódú, tekintélyes bolgár család sarja, a ki már több ízben tett európai körutakat. A fejedelem különös bizalommal viseltetik iránta, és sűrűn hívja magához, hogy társaságában költse el egyszerű estebédjét. Az étkezés illetőleg igen egyszerű életmódot folytatnak a szófiaiakonakban. Valami Mayer nevű cseh ember bírja ebben az udvari konyhát, s ki van számítva előre, hogy fejenként hány frankot kap naponként az étkezés fejében.

Végeztül még egy különös alakot mutatunk be, **Khristo**, az udvari kavaszok főparancsnokának személyében. Ritka testi erővel bíró óriási alak, pazar fényű montenegrói ruhában. Ezen ember nevéhez igen sok érdekesnél érdekesebb történetek fűződik, melyeknek elsorolása egymagában is hosszú cikketi gényelne. Véghez vitt dolgainak egynemelyike a történeté. Így mikor ezelőtt hat évvel két orosz tábornok azon szándékkal találtak be éjféltájban a szófiaiakonba, hogy az alvó fejedelmet detronizálják s talán életétől is megfoszssa, egyedül Khristo volt az, ki e két hős tábornokot orv szándékukban megakadályozta. A kezében revolverrel és bandsárral állta el utjokat. Khristo nemcsak a fejedelmi udvarban örvend tekintélynek, de a bolgár fővárosban is kivétel nélkül szeretik és tisztelik a derek öregot.

Koller tanárnak a bolgár fejedelemről és környezetéről készített fénykép-fölvételei mindenfelé nagy érdeklődéssel találkoznak. Királyi ő felsége is egyenként megzemlélte azokat. Legközelebb pedig Rudolf trónörökös megrendelte a maga számára az egész gyűjtemény egy-egy példányát.